

Zonnewijzer

HUISBLAD VAN MIJZO | ZONNEHOF

Jaargang 41
Maart 2023

Wat **mijzo**
bijzonder maakt

INDEX:

blz:

Index.....	1
Informatie Zonnehof / Zonnewijzer.....	2
Cliniclowns	3
Petra Lepolder, voorwoord	4
Column/ drempel.....	6
Kwosse begosse	7
Oekraïense Oksana komt musiceren	8
Paasfeest in Oekraïne	10
Afscheid Carien	12
Eieren van Fabergé	14
Het lichaam is een kostelijk bezit.....	15
Muzikaal Kerstfeest op woongroep 38	16
Woordzoeker / Uitslag vorige Zonnewijzer	18
Wijkteam	20
Afscheid Carla / Norlandia peuters	21
Wie geeft wat ze heeft ... verhaal	22
Voorjaar	24
Huurderscommissie	25
Kerstmis en Oud en Nieuw in foto's	26
Sandra en Riana stellen zich voor	28
Moederdag.....	30
Paashaas	32
Hoe gaat het nu met Momo Bedsense	34
Wij namen afscheid	36
Middag bewegen	37
Verkiezingen Provinciale Staten en Waterschappen.....	38
Mentalitèet	41
Amandelbloesem van van Gogh	42
Even Puzzelen	44
Piushaven 100 jaar.....	46
Tilburgs hoekje / oplossingen 'even puzzelen'	48
Heerôom en tante Nunneke	49
Petrus & Pauluskerk, parochie de Goede Herder	50
Protestantse gemeente	51
Activiteiten.....	52

41STE JAARGANG NR. 1,
MAART, APRIL EN MEI 2023

Locatie Zonnehof,
Huis van de Reit

Professor Gimbrèrelaan 24
5037 EK Tilburg
Tel: 013-4624000

Mensen in onze organisatie

Raad van bestuur:

Mireille de Wee
Annet Boekelman
Patrick de Rooij

Locatiemanager Zonnehof:

Petra Lepolder

Teammanager zorg en welzijn:

Corina Versteeg

Teammanager thuiszorg:

Marieke Mutsaers

Teammanager services en dienstverlening :

Cristel de Groot

Vrijwilligerscoördinator:

Ingrid Stavleu

Thuiszorg Zonnehof:

Monique Verhoeve

Cliëntenraad:

vacatures

Huurderscommissie

(voor de huurappartementen van
TBV Wonen):

Hanneke Bergmans
Diny Leenheers
Loek de Rooij

Redactie Zonnewijzer:

Gerda Steijns
Wybe Feenstra
Hanneke de Jong
José Jacobs
Ingrid Stavleu

De Zonnewijzer verschijnt in de maanden : maart - juni - september - december

Oplage: 260 exemplaren

De volgende Zonnewijzer komt uit: **1 maart 2023**

Kopij dient uiterlijk **6 februari 2023** te zijn ingeleverd bij

Hanneke de Jong, gastvrouw, Mail-adres: Hanneke.de.Jong@schakelring.nl

Hoe leuk is dit telkens weer. Elke maand krijgen onze bewoners bezoek van Kees en Bes, twee heel lieve Cliniclowns.

Dit zorgeloze moment met deze Cliniclowns zorgt ervoor dat mensen met dementie of een beperking zich gezien en begrepen voelen en dat haalt de positieve kracht in henzelf naar boven.

Met hun rode neuzen komen ze bij de woongroepen op bezoek, met hun creativiteit, hun improvisatiespel en hun humor zorgen ze dat onze bewoners zich emotioneel sterker voelen en soms kunnen ontsnappen in een liefdevolle fantasiewereld.

Sandra Schuurkens

NO TIME TO WAIT

Onder deze titel is Mijzo enige tijd geleden gestart met duidelijk te maken naar onze omgeving welke maatschappelijke opgave er op de ouderenzorg is komen te rusten. In het nieuws is het bijna niet meer te missen. In de samenleving zijn steeds meer kwetsbare ouderen en er staan er veel op de wachtlijsten voor een plaats in het verpleeghuis. Maar er zijn steeds minder werkers in het algemeen en dus ook bij ons in de zorg. Mijzo heeft deze ontwikkelingen gezien en heeft besloten een koploper te willen zijn bij het vormgeven van de ouderenzorg in de (nabije) toekomst.

Wij doen dit aan de hand van de principes: mensen blijven thuis tenzij..., mensen zorgen voor zichzelf tenzij... en er wordt gebruik gemaakt van digitale oplossingen, tenzij...

Door het inzetten van technologie en aangepaste trainingen kunnen ouderen veel langer zelfstandig thuis wonen. Want iedereen wil toch graag in zijn vertrouwde omgeving blijven en niet afhankelijk zijn van de zorg van anderen.

Mijzo heeft besloten
koploper te willen
zijn

Maar ook in de wooncentra, die Mijzo onder de hoede heeft, stimuleren we het zelf doen, laten we ons ondersteunen door technologie en verwachten we dat familieleden en mantelzorgers dezelfde dingen doen als ze in het verleden thuis ook deden.

Wij leren de medewerkers van Mijzo dat ze vaker zorg moeten geven met de handen op de rug. Wat bedoelen we daarmee? Juist die kleine dingen zoals jezelf wassen, zelf je haren kammen, een kopje koffie halen of met elkaar de tafel dekken zorgt ervoor dat onze bewoners nog een stukje regie houden over hun eigen leven. Ze zijn bij ons geen patiënt, maar wonen bij ons. En lukt het dan toch niet meer, dan kunnen ergotherapeuten helpen bij het aanleren hoe op een andere manier die dingen te doen of hoe gebruik kan worden gemaakt van een hulpmiddel.

Technologie krijgt een steeds belangrijker rol in onze wooncentra. En die technologie kent veel verschillende vormen. Zo kan een verzorgende door in te spreken het dossier van een bewoner 'invullen'. Dat scheelt veel administratietijd en het kan tijdens het zorgen gedaan worden. Een ander voorbeeld is het slimme incontinentiemateriaal. Daarmee weet de verzorging wanneer het vervangen moet worden en wordt hinder en ongemak bij de bewoner voorkomen.

En het laatste voorbeeld wat ik wil noemen is een monitoringssysteem. Binnen Mijzo werken we met twee systemen. De ene is gebaseerd op een onderlegger onder het matras. De verpleging kan dan via een programma op de mobiel zien of iedereen rustig ligt te slapen, maar ze zien ook direct als dat niet meer het geval is. Zo hoeven ze niet meer steeds de ronde langs de kamers te doen en de bewoners in hun slaap te storen om te kijken of het goed met ze gaat. En zijn ze er snel bij als er wel iets aan de hand is. Over deze 'Momo Sense' staat in dit nummer (en ook al in het vorige) een artikel. Zie daarvoor pag. 34 en 35. Een ander systeem werkt met sensoren, die geven een signaal als er afwijkingen zijn, en dan (maar ook alleen dan als er een signaal is!) is het voor de verzorging mogelijk om via een camera te kijken wat er aan de hand is. Zo helpt technologie onze medewerkers en is het heel fijn voor onze bewoners.

Veel familieleden van onze bewoners zijn blij als de zware zorg voor hun naaste door ons wordt overgenomen en dat begrijpen wij heel goed. Maar wat is het belangrijk als de liefde en de aandacht voor partner, vader of moeder gewoon doorgaat als ze bij ons wonen. Onze teams doen hun uiterste best om goed voor de bewoners te zorgen, maar voor dat stukje extra zijn we toch afhankelijk van familieleden, mantelzorgers en ook vrijwilligers. Samen met familie en mantelzorgers bespreken we graag wat zij nog meer voor hun naaste en voor de afdeling, waar hij of zij woont, kunnen doen. Er zijn echt mogelijkheden genoeg en onze teams zijn er enorm mee geholpen.

Zo maken we samen werk van 'No time to wait'. Wij kunnen geen kostbare tijd verspillen.

Nog even dit:

*Wist u dat locatie Zonnehof is aangewezen als innovatiehuis?
Daar ga ik u volgende keer meer over vertellen.*

Petra Lepolder

Oude vrienden

Ik ben net thuis. Het is zondagmiddag. We hebben buitenshuis geluncht. Dit klinkt heel gewoon, maar dat was het bepaald niet. Ik had me voor die lunch voor het eerst sinds drie jaren weer in mijn carnavalsjasje gehesen en alle onderscheidingen, die ik in de loop van de laatste 55 jaar heb verzameld, bekeken, omgehangen en opgespeld.

Carnavalsvereniging 'De Fènpruuvvers' viert dit jaar lustrum: 55 jaar en daarvan ben ik al 53 jaar lid. Alle jaren heb ik daar met mijn (feest)neus behoorlijk vooraan gestaan en was ik altijd wel ergens in Kruikenstad te vinden. Behalve de afgelopen twee jaren. Toen zaten we thuis.

Het was drie jaar geleden op Aswoensdag, of in elk geval heel kort daarna, dat het land op slot ging. Dat was het jaar erna ook zo en vorig jaar was er na heel rijp beraad op Halfvasten een toch nog heuse opstoet.

Nu gaat het weer gewoon, zoals het hoort. En ons clubje is dan ook nog jarig. Speciaal voor de oudjes, de oprichters van dit notoire gezelschap, was er in de stamkroeg een lunch georganiseerd. Een broodje hamburger met een biertje. Ik heb lang niet zo iets lekkers gegeten... En wat was het fijn om weer zoveel mensen van toen, allemaal ergens in de 70, weer te zien en te spreken. Er blijkt dan in die drie jaar veel gebeurd te kunnen zijn: hun man/vrouw gestorven, ernstig ziek, zwaar gehandicapt geraakt. Waar durven we zelf nog over te klagen En wat was het toch ook weer fijn vertrouwd.

Ondertussen speelde het bandje en deinden we mee. Zo blij dat we weer bij elkaar waren en we, in deze ingewikkelde tijd, zoveel plezier samen mochten hebben.....

Gerda

Hela gij bloempjes!

Slaapt gij nu nog?

Springt uit uw knoppen

Haast u dan toch

't Zonneke schijnt u

Al vlak in 't gezicht

Bloempjes ontwaakt toch

Het is al zo licht!

Als u dit blad in handen krijgt is het al weer voorbij. Toen het blad gedrukt werd stond Tilburg even stil, maar Kruikestad heeft vast gebruist van het leven.

Kwosse begosse

Twee carnavalsjaren lang heeft Kruikestad het feest der feesten, zoals ze dat zelf vinden, door corona niet kunnen vieren. Gelukkig ligt die ellende nu voor een groot deel achter ons. Echte kruike hebben dan ook staan popelen voor ze weer

'los' konden gaan: KWOSSE BESOSSE! Of in gewoon Nederlands: "ik wou dat ze begonnen", ik kan niet wachten....!!

Prins Knet d'n Irste (Kenneth Verhoeven) keert na deze twee 'droge' jaren weer terug als Prins Carnaval, bijgestaan door Adjunct Paul. Alle gebruikelijke programmapunten zijn in die 5 dagen van feestvieren weer afgewerkt. Maar 'd'n Opstoet' zoals hij in Kruikestad heet, zal ook dit jaar weer het hoogtepunt zijn geweest. Vorig jaar was er overigens toch wel een optocht, maar die trok pas op Halfvasten. Toen was het wat meer verantwoord om veel mensen bij elkaar te brengen.

Was het in Zonnehof ook gezellig?

Opstoet in Kruikestad in 2022

De Oekraïense Oksana Kikavska-Davydova, banduriste en zangeres. © Bert Jansen/DCI Media

In het Brabants Dagblad stond afgelopen zomer onderstaand artikel over Oksana Kikavska. Zij komt op 10 maart in Zonnehof een optreden verzorgen.

Oekraïense Oksana wil met haar muziek de mensen bedanken, uit naam van alle Oekraïners

Met haar bandura en stem van kristal stond ze op de podia van theaters in de hele wereld. Nu treedt de Oekraïense Oksana Kikavska-Davydova op in zorgcentra in de regio.

De frêle muzikante uit Kiev, kortweg Oksana genoemd, volgde haar muzikale opleiding aan het conservatorium in haar vaderland. Ze is veelzijdig, speelt ook piano en zingt als een nachtegaal de traditionele Oekraïense liedjes. Daarbij begeleidt ze zichzelf op de bandura, een Oekraïense harp die uiterlijk lijkt op een citer, of zelfs een luit. Bovendien werkte ze naast haar optredens haar leven lang ook als muziekdocent en koordirigent.

Bombardementen

Tot februari dit jaar en alles, alles veranderde. Oksana kijkt me indringend aan en vertelt: „Na de eerste bombardementen in Kiev op 24 februari dit jaar zeiden mijn zoon Vlas en schoondochter Yana meteen al dat mijn man en ik daar weg moesten. Zij wonen hier al enkele jaren met hun dochttertje, in Heeze.”

„Maar ik wilde niet weg. Kiev is mijn stad, Oekraïne mijn land. Toch bleven de kinderen aandringen en uiteindelijk hebben we Oekraïne verlaten. Eerst met de auto naar Polen, vervolgens met het vliegtuig naar Eindhoven. Op 10 maart zijn we hier aangekomen.”

De zangeres en banduriste vervolgt: „Ik was wanhopig en mijn ziel is nog steeds daar. We hebben het land dan wel verlaten, maar heel Oekraïne is voor altijd ons thuis.” Oksana is blij dat zij en haar landgenoten hier nu rustig kunnen leven, maar verdrietig over de oorlog die nog steeds voortduurt en mensenlevens kost. „Of mijn huis nog overeind staat weet ik niet zeker, maar dat is ook niet zo belangrijk. Dat er zo veel mensen sterven, dat vind ik het allerergst.”

Ik weet niet zeker of mijn huis er nog staat, dat is ook niet zo belangrijk. De mensen die sterven, dat vind ik het allerergst.

Dankbaar voor de hulp

Al voor de oorlog in Oekraïne uitbrak, hielp Oksana kinderen die dat nodig hadden waar ze kon en wil dat nu, vanuit haar onderkomen in zorgcentrum Eekhof, ook blijven doen. „Ik ben erg dankbaar voor de hulp die we hier hebben gekregen. Eerst bij een gezin in Bladel, nu hier in Eindhoven, op een ‘eigen stekje’. Al willen we natuurlijk terug zodra de oorlog voorbij is en ons nuttig maken voor onze stad- en landgenoten. Maar mijn voorlopige doel is nu mijn muziek over te dragen aan de mensen hier. Als een bedankje van alle Oekraïners die hier hulp hebben gevonden.”

Het gaat om de menselijkheid

Oksana hoopt dat ze de komende tijd meer opdrachten krijgt voor concerten en zo op haar manier haar steentje kan bijdragen aan hoop en vrede. „Want werk is werk, het gaat mij puur om de menselijkheid. In Oekraïne, in Nederland en in de hele wereld.”

Dan staat de zangeres resoluut op, pakt haar bandura en neemt plaats op het podium met haar schoondochter Yana naast zich. Ze speelt, ze zingt. Met hart en ziel. Over haar land, over de kracht van de viool, over haar gedachten, over de liefde en het geloof. Als de concertbezoekers van Eekhof haar daarvoor belonen met een daverend applaus, staat de tengere, krachtige vrouw in het wit op en zegt in zuiver Nederlands: dank u wel.

Oksana komt ook in Zonnehof

Vrijdagmiddag 10 maart
van 14.30 uur tot 16.00 uur.

U bent allen van harte welkom bij deze bijzonder middag

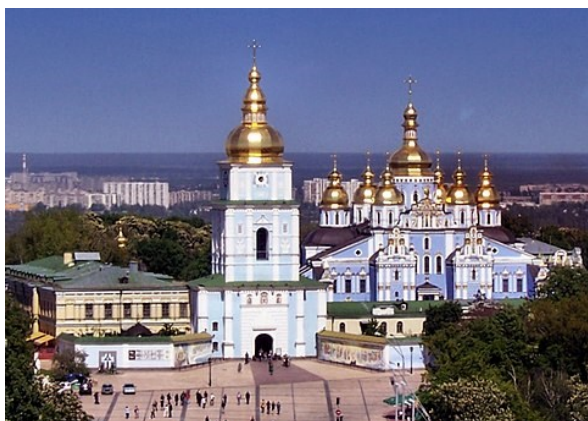

Paasfeest in Oekraïne

Nog even en het is weer Pasen. Voor veel van ons betekent dat op 9 en 10 april twee vrije dagen, geverfde eieren, paasontbijt en met z'n allen er op uit. Maar (ook) nog wordt door veel mensen het oorspronkelijke feest gevierd: de verrijzenis van Jezus Christus, een nieuw begin voor de mensheid.

Ik heb vorig jaar al vrij uitgebreid over de oorsprong van dit Christelijk, Joods en Germaans feest geschreven. Ik ga U dus nu iets vertellen over de Paasviering in Oekraïne. Met de beelden van de barbaarse oorlog vrijwel dagelijks op ons netvlies vroeg ik mij af of in Oekraïne nog wel Pasen gevierd zou worden en het antwoord is volmondig 'JA'. Op internet heb ik verhalen gelezen van gevluchte Oekraïners die vorig jaar in Nederland hun traditionele Paasfeest hebben gevierd en zij vertelden over hun familieleden in Oekraïne die in schuilkelders en onder het geluid van de sirenes van het luchtalarm en het lawaai van de raketinslagen toch het paasfeest hebben gevierd.

Oekraïners zijn over het algemeen zeer gelovige mensen. Ongeveer 70 procent van de bevolking behoort tot de Christelijk Orthodoxe kerk, ook wel Byzantijnse Kerk genoemd. Tot de inval van de Russen waren er in Oekraïne twee stromingen, de Oekraïens-Orthodoxe en de Russisch-Orthodoxe Kerk. Na de inval van de Russen en openlijke steun van de Russische Patriarch Kirill aan de oorlog heeft de Russisch-Orthodoxe kerk in Oekraïne de banden met Rusland verbroken.

Sint- Michiels-klooster in Kiev

Het Orthodoxe paasfeest wordt op een andere datum dan bij ons gevierd, dit jaar op 16 en 17 april. In Oekraïne is Pasen een belangrijke feestdag. Zij noemen het "de grote dag". Het is een feest met veel oude gebruiken en tradities. Na een vastenperiode van 40 dagen, waarin geen dierlijke producten worden gegeten, wordt er met Pasen uitgebreid gegeten en gefeest, met heerlijke, zoete broden, salades en veel vlees. En als het maar even kan viert men Pasen met de hele familie.

Op Paaszaterdag om 12.00 's-nachts gaan men naar de kerk met manden vol paasbroden, paaseieren, kaas en worst om dat door de priesters te laten zegenen. Als men elkaar tegenkomt zegt men " **de Heer is opgestaan**" en men antwoordt met " **Hij is waarlijk opgestaan**". Ook de eerste paar dagen na Pasen begroet men elkaar op deze wijze.

Het zegenen van het Paasbrood en andere levensmiddelen.

Na de kerkgang gaan ze met de gehele familie ontbijten. Het gezegende en rituele paasbrood 'paska', moet als eerste gegeten worden. De viering van het paasfeest kan ook niet zonder 'pysanky', dat zijn rauwe beschilderde eieren. Oekraïners geloven dat beschilderde eieren hun woningen beschermen tegen ongeluk en boze geesten. Vooral voor de kinderen wordt er met Pasen de z.g. Krashanka spel gehouden. Dat is een traditie waarbij twee mensen elkaars ei proberen stuk te slaan en de winnaar is de persoon van wie het ei niet is gebroken.

Met Pasen is er in Oekraïne nog een traditie die veel voorkomt en teruggaat tot de tijd van het oude Griekenland. Ondanks het feit dat priesters deze praktijk niet goedkeuren, organiseren mensen vaak een feestelijk Paasdiner op de graven van hun overledenen.

Wybe Feenstra

Paasbrood met beschilderde eieren

Luxe Paasbrood met beschilderde eieren

Lieve Carien

En nu is het dan zo ver. Je gaat Mijzo en het werkende leven als teammanager verlaten. Maar waarschijnlijk zul je snel weer actief zijn in een of andere rol in de zorg voor anderen. Dat zit jou nu eenmaal in het bloed. En al is het wat eerder dan verwacht, maar zoals je zelf zegt: “het is goed zo”.

Als we terugkijken op al je jaren in de ouderenzorg dan was daar allereerst ‘De Thuishoven’, de stichting waar Zonnehof de hoofdlocatie van was. Daar kwam je 14 jaar geleden in dienst. De Thuishoven ging in een fusie onder in ‘De Schakelring’ en nu in ‘Mijzo’. Eén ding bleef hetzelfde: de naam Zonnehof, niet het gebouw en de locatie.

In Zonnehof aan de Bredaseweg, een tijdelijke locatie tijdens de nieuwbouw, kon het niet op, zo vertelde je vaak. Je startte daar met afdelingen voor mensen met dementie en implementeerde de voorloper van de WZD (Wet Zorg en Dwang), waarmee je pleitte voor meer vrijheid op deze afdelingen. Niet meer voor te stellen nu.

Je vertelde wel eens dat toen “alles” kon: als jullie zin hadden in een feest of activiteit met de bewoners gingen jullie dat gewoon doen. Veel gezelligheid en saamhorigheid. Geld leek geen rol te spelen, want er was altijd wel een of ander potje. Die potjes van Carien zijn trouwens lang een begrip in Zonnehof geweest.

Toen kwam de verhuizing naar het nieuwe Zonnehof. We moesten met z’n allen resetten. Er was een nieuwe opdracht: Zonnehof neerzetten in de wijk als “Huis van de Reit”, een opdracht die jij graag aanging. De wijk was welkom: voor een hapje en drankje, informatie en activiteiten. Jij kon en kunt iedereen met elkaar verbinden. Als er een idee is dan heeft Carien het al uitgewerkt en uitgevoerd.

Samenwerken met de Wijkraad, initiatieven zoals de bridgeclub, het Buurtcafé, Countour de Twern, Amarant, samenwerken met de fysio, het aannemen van een beweegagoog, zwemmen bij Amarant, allemaal projecten die jou op het lijf zijn/waren geschreven. Het wijkfeest bij Zonnehof, de organisatie van een high tea, de kerstmarkt, het regelen van een bus door ‘Max maakt mogelijk’, het opzetten van de dagbesteding ‘de Herenkamer’. Dank zij jouw creatieve geest en niet te veel regeltjes die in de weg stonden, was erg veel mogelijk!

Het was een fijne tijd samen met Anneke, Sophie Cristel en al die andere collega's. Je hebt een groot hart voor het welzijn van mensen, die je zijn toevertrouwd. Dat is waar jouw kracht en je hart ligt en lag. Zowel voor bewoners als medewerkers. Jij dacht in oplossingen en ging razendsnel ... soms iets te snel. Je was een klein beetje wars van procedures en richtlijnen. En dat was zeker zo als het over welzijn ging.

Schakelring werd professioneler (jij vond het zakelijker), managers kregen een assessment en een twee-jarige opleiding. Toch ging jij er vol voor. Je plakte er ook nog een coach-opleiding aan vast. Richtlijnen en processen werden belangrijker. Er moest voldaan worden aan kwaliteitseisen. Hierdoor kwam er minder ruimte voor improvisatie en spontaniteit. Ook verantwoording, ook voor de financiën, hoorde hierbij. Het werd allemaal een beetje harder.

Corona overviel ons en iedereen. Zij-aan-zij wilde iedereen in Zonnehof het beste voor haar bewoners. Een hectische, heftige maar ook bijzondere tijd, die nooit meer terug hoeft te komen. Ook daar liet jij je grote hart en je menselijkheid zien. En je lef en creativiteit: passende oplossingen voor bewoners en familie die door zware tijden gingen.

En tussendoor weer een fusie. Nu staan wij met z'n allen (Mijzo en de hele maatschappij) voor een urgente opdracht: hoe maken we de zorg nog mogelijk met een enorme vergrijzing, te weinig arbeidskrachten in deze economische lastige tijden? Jij hebt aangegeven: na al deze prachtige jaren van opbouwen in de zorg ga ik deze opdracht aan me voorbij laten gaan. Het is goed geweest.

Carien, namens je collega's en bewoners wil ik je ontzettend bedanken voor je geweldige inzet. Nu eerst nog even wennen aan de rust en dan vast weer die creativiteit en zorg voor anderen omzetten in iets moois.

Het ga je goed Carien met je lieve man Frank, Anitsia, Jaap en de kleinkinderen Rosalie en Juliette.

Cristel

Dit artikel is een samenvatting van de rede van Cristel de Groot. bij het afscheid van Carien Ansems.

Eieren van Fabergé

Deze juwelen in de vorm van paaseieren maakte Peter Carl Fabergé en zijn werknemers tussen 1885 en 1917. Er zouden er 69 zijn gemaakt waarvan er nog 57 bestaan. De meeste van de Fabergé-eieren zijn gemaakt in opdracht van de Russische tsaren om te dienen als paasgeschenk.

Kenmerkend voor de 57 gemaakte keizerlijke eieren is dat ze stuk voor stuk uniek zijn en dat ze gemaakt zijn van kostbare materialen zoals goud, platina en edelstenen. Deze eieren zijn nu zeer kostbaar en sommige zijn miljoenen waard.

Pasen was en is ook nu nog een belangrijke feestdag in Rusland waarbij het de gewoonte was om elkaar cadeaus te geven. Vaak waren dit mooi versierde eieren, als symbool van het nieuwe leven. In 1885 gaf tsaar Alexander III zijn juwelier Fabergé opdracht een paasei te maken voor zijn vrouw, tsarina Maria Fjodorovna. Dat was het eerste Fabergé-ei: het eerste keizerlijke paasei. De tsarina was zó opgetogen over het geschenk dat de tsaar Fabergé benoemde tot hof-juwelier met de opdracht ieder jaar een nieuw paasei te maken. Maar... ieder ei moest uniek zijn en bij voorkeur een bepaald thema hebben. Verder kreeg Fabergé de vrije hand en wist zelfs de tsaar niet hoe het volgende ei eruit zou zien. Als hij er al eens naar informeerde was het antwoord steevast: "*Uwe Majesteit zal tevreden zijn*". Na de dood van Alexander III in 1894 zette de nieuwe tsaar Nicolaas II de traditie voort, maar vanaf dat jaar werden er twee eieren per jaar besteld; één voor zijn vrouw, de tsarina Alexandra Fjodorovna en één voor zijn moeder de keizerin-weduwe.

Gerda Bron: Wikipedia

Op zoek naar een passend moederdaggedicht, bladerde ik in een verzamelalbum met versjes van Annie M.G. Schmidt. U kent haar zeker nog wel al is ze alweer 28 jaar geleden gestorven. Ze kon zo geweldig de meest serieuze zaken op de hak nemen. En dat dan in een dichtstijl die toch van grote klasse is.

Ik vond niets over moeders, maar wel een heerlijk gedicht over moeders lichaam en de ongelooflijke betrekkelijkheid daarvan.... 'Zweef' maar even met haar mee!

HET LICHAAM IS EEN KOSTELIJK BEZIT

Het lichaam is een kostelijk bezit,
maar 't heeft wel allemachtig veel kapsones!
't Is moe, 't heeft dorst, het voelt zich zelden fit,
't Wil eten, dan weer dat en dan weer dit
en het wil niet slapen voor het schoon is.

Geen ogenblik waarop het niet iets wil:
het wil ons tot de koop van bloesjes dwingen,
't wil oordoppen die passen bij de bril,
'heeft hoofdpijn en het wil alweer een pil
en het wil dansen of het wil mooi zingen.

Het is geen wonder dat de mens altijd
gedroomd heeft zonder lijf te kunnen leven,
zonder dat ding dat oud wordt en dat slijt
en dan—van lijf en lippenstift bevrijd—
geruisloos door de Kalverstraat te zweven

alleen maar om te denken; hee, da's Bep,
ze loopt naar eierlepeltjes te kijken.
Hoe vreemd. Ziedaar ze koopt een taarteschep,
wat fijn dat ik die niet meer nodig heb.
Ik vlieg nu eventjes naar Krabbendijke...

Maar nee, we blijven met het lijf vertrouwd,
een ontevreden partner voor het leven.
Het roept op Zondagavond: "ik word oud!
En 'k heb zo'n dorst, de soep was weer te zout!
En het belet ons naar de maan te zweven.

Een muzikaal kerstfeest op woongroep 38

Het was Kerstmis 2022 in woongroep 38. Dat ligt al weer een poosje achter ons, maar het is toch de moeite waard om nog even op deze dag terug te kijken. Na twee jaar onder de beperkingen van corona Kerst te hebben gevierd konden de bewoners nu weer genieten van een feestelijk kerstontbijt. Maar dat niet alleen. Nyoman, verzorgende op deze woongroep,

had geregeld dat er een muziekensemble kwam optreden om voor fijne kerstmuziek te zorgen. Nyoman vertelde me dat de toehoorders, bewoners en familieleden, er zo van hadden genoten en ook hadden meegezongen met de bekende liedjes.

De vraag was natuurlijk wie die jonge mensen zijn die op een vrije feestdag wilden komen spelen. Het blijken twee zonen van Nyoman te zijn: Jan en Kris van der Plas (Jan op cello en Kris speelde piano) en Rozalia Sobecka, ook celliste, de vriendin van Jan. De twee jongens hebben hier op het Willem II college gezeten en zijn vandaar doorgestroomd naar het conservatorium in Amsterdam. Jan is daar inmiddels afgestudeerd en Kris is tweedejaars.

Hun moeder, Nyoman, is geboren en opgegroeid op Bali, Indonesië. De twee jongens hebben dus ook een sterk Balinese achtergrond en willen dat in hun muziek tot uiting brengen. Zij zijn in hun muziekkeuze steeds op zoek naar de verbintenis tussen de traditionele Indonesische muziek en de klassieke muziek uit Europa. “Want,” vinden zij, “in een wereld waarin men steeds meer geneigd is in verschillen en onderscheid te denken, willen wij juist de verschillen omarmen. Dat is immers onze identiteit.”

De combinatie van de twee culturen is voor hen een middel om met muziek verschillende mensen en culturen bij elkaar te brengen. Zij gaan dit jaar, op uitnodiging, ook twee weken op tournee naar Indonesië.

Godin Saraswati met veena

Ook de naam van het duo wijst op deze bezieling. Zij noemen zich: Duo Saraswati. Saraswati is een Hindoestaanse godin, de godin van kennis en wijsheid, muziek, cultuur, onderwijs en creativiteit. Zij wordt vaak afgebeeld met een Veena in haar handen, een klassiek Indiaas snaarinstrument. Zij is de beschermgodin van de kunstenaars en dus ook van musici. Het hindoeïsme is op Bali een heel belangrijke godsdienst die door het merendeel van de inwoners wordt beleden. Het ligt dus bijna voor de hand dat het duo Jan en Kris in haar hun persoonlijke begeleidster zien en haar naam aan zich hebben verbonden.

Jan is van de twee de oudste (25). Hij is in twee jaar geleden afgestudeerd als cellist. Hij zoekt als kamermusicus steeds naar de kracht tussen verschillend repertoire en mensen. Jonge componisten werken graag met hem.

Kris is 20 en is een jonge pianist die ook graag kamermuziek maakt. Hij begeleidt vaak zangers en instrumentalisten. In 2020 won hij de 1^e prijs bij de regionale finale van het Prinses Christina Concours en werd nationaal finalist.

In januari was het duo te gast bij het radioprogramma "Spiegelzaal" op NPO klassiek.

Kortom, Nyoman, wat een geweldige zonen en wat heerlijk dat die zomaar, op Kerstmorgen, bij woongroep 38 kwamen musiceren. Een heus kerstgeschenk!!

Gerda

Duo Saraswati in een tropische ambiance.
Foto: Foppe Schut

Woordzoeker

Een grote en lekkere woordzoeker, voor een ontspannen uurtje puzzelen.

Hoewel... eigenlijk moet u de benen nemen!!

De overgebleven letters vormen vier nieuwe woorden. Kunt u die vinden?

AFZETBEEN	HYGIENE	SCHRIJLINGS
AMAZONEZIT	KREUPEL	SLIDING
ANTILOPEBENEN	KROMBEEN	SLINGEREN
BEENBREUK	LAARZEN	SPAGAAT
BEWEGEN	LANGBENIG	SPATADEREN
BIPEDALISME	LENIG	SPILLEBEEN
BREKEN	LIKDOORN	STAAN
BROEK	LOPEN	STAP
DANSEN	LOTUSHOUDING	STEVIG
DUNBEEN	LUTTERBENEN	STREKKEN
ECZEEM	MANK	STROBENEN
EELTVORMING	ONTHAREN	TENEN
EENBENIG	PAAR	TRAPPEN
ENKEL	PUIIMSTEEN	VOETEN
ETALAGEBENEN	RASPEN	WAGGELEN
GEWRICHT	SABELBENEN	WANKEL
GIPSBEEN	SCHAREN	WIJDBEENS
GROEIPIJN	SCHIETBEEN	XBENEN
HARSEN	SCHIMMELS	ZELFSTANDIG

Mijn welgemeende excuses!

In het vorige nummer stond als prijswinnaar genoemd: de heer Krol. Hij was de prijswinnaar van de puzzel waarvan de uitslag in nr 3 stond. Ik had dat per abuis niet aangepast. Maar nog erger is dat bij het uitkomen van blad nr 4 de heer Krol was overleden. Nogmaals mijn oprechte excuses voor deze domme fout!

Gerda

Heeft u de oplossing gevonden schrijf die dan samen met uw naam op een briefje en geef die af bij de gastvrouw, Hanneke de Jong.

De oplossing van de puzzel uit de Zonnewijzer nr 4 was:
borrelnootjes, suikerlaagje, pralinevulling, stroopwafel.

De prijswinnaar is: , Mevr. Janssens– Kruijssen Prof. Gimbrèrelaan 22-25
Proficiat! U kunt uw prijs ophalen bij Hanneke de Jong

DE BENEN NEMEN

N	S	T	R	O	B	E	N	E	N	E	B	X	N	P	K	N	
K	E	T	R	A	P	P	E	N	A	C	S	H	E	U	U	E	
E	V	E	A	A	L	D	N	L	B	B	G	G	R	I	E	L	
G	O	E	B	A	A	L	E	N	I	G	N	S	E	M	R	E	
N	E	E	S	N	G	P	B	P	N	I	I	T	D	S	B	G	
N	T	W	S	P	U	A	E	S	D	N	L	R	A	T	N	G	
T	E	E	R	E	I	D	P	U	G	E	I	J	E	T	E	E	A
S	N	Z	R	I	A	L	O	S	I	N	R	K	A	E	E	W	
C	L	K	R	L	C	H	L	G	N	E	H	K	P	N	B	E	
H	E	I	I	A	S	H	I	E	E	B	C	E	S	U	C	N	
A	L	S	N	U	A	V	T	K	B	R	S	N	O	Z	P	H	
R	M	E	T	G	E	L	N	E	N	E	B	L	E	B	A	S	
E	U	O	K	T	E	T	A	S	E	T	E	E	E	R	T	T	
N	L	N	S	N	R	R	A	E	E	T	M	N	S	C	S	E	
Z	W	A	N	K	E	L	E	L	H	U	T	E	N	G	T	N	
E	E	G	I	N	E	B	G	N	A	L	N	E	R	I	R	E	
E	E	L	T	V	O	R	M	I	N	G	E	O	Z	B	S	N	
W	L	E	F	S	C	H	I	E	T	B	E	E	N	L	E	O	
I	J	G	I	P	S	B	E	E	N	M	I	N	B	E	G	N	S
D	N	E	K	L	T	B	N	O	P	O	B	M	E	T	A	T	
B	L	E	O	D	T	A	R	I	J	Z	L	M	W	H	N	E	A
E	R	P	K	E	O	K	N	A	T	I	E	A	B	E	E	A	
E	E	O	Z	E	N	O	M	D	H	B	R	A	S	P	E	N	
N	N	F	E	A	R	A	R	C	I	E	N	E	I	G	Y	H	
S	A	E	M	K	N	B	S	N	N	G	N	I	D	I	L	S	

Hallo allemaal,

Een aantal van u kennen mij al van het wijkteam waar ik werk. Maar voor die mij niet kennen: ik ben Manon Damen. Ik werk in het wijkteam Tilburg van Mijzo. Ons kantoor is in Zonnehof. Ik ben 49 jaar, ben getrouwd en heb 2 kinderen: een dochter van 22 en een zoon van 20. Ook hebben wij 2 hondjes: een schotse collie Rose en een eigenwijze teckel Gijs. Ik ga regelmatig met ze wandelen in het bos. Ik houd van lezen en puzzelen.

Ik werk al sinds 1995 als verzorgende en ben in diverse werkvelden bezig geweest waaronder kraamzorg, thuiszorg en nachtzorg. Ook heb ik gewerkt met mensen met een beperking en in de ouderenzorg. Sinds 2012 ben ik bij Schakelring gaan werken. Eerst in Drunen en begin 2014 ben ik in Zonnehof op de woongroep gestart. In 2017 ben ik begonnen met de opleiding verpleegkunde. Tijdens het laatste stukje daarvan ben ik overstapt naar de thuiszorg. Hier heb ik mijn plekje gevonden. Ik vind het leuk en afwisselend werk. Na de opleiding verpleegkunde heb ik een specialisatie palliatieve zorg gedaan. Ik ben nog niet uitgeleerd en ben onlangs aan de slag gegaan met de opleiding HBO-Verpleegkundige om de functie van wijkverpleegkundige te kunnen uitvoeren. Ik werk samen met Monique Verhoeve.

Wat doet het wijkteam?

Door de 'maatschappelijke opdracht', die voortkomt uit de personeelsproblematiek, is er veel veranderd binnen de thuiszorg. Bij nieuwe aanvragen kijken we eerst wat de zorgvrager nog zelf kan, daarna wat diens naasten en zijn/haar omgeving kunnen bieden. Ook wordt er gekeken wat zorgtechnologie kan betekenen. Daarbij kunt u denken aan valdetectie, het gebruik van een medicijn-dispenser, enz. Pas als dat allemaal toch niet lukt kunnen wij zorg inzetten. Na de aanmelding volgt er een intakegesprek met de wijkverpleegkundige en een ergotherapeut en starten we met het programma 'Langer actief thuis'. In dat kader zorgen we samen ervoor dat de cliënt weer zo goed mogelijk voor zichzelf kan zorgen (eventueel met behulp van hulpmiddelen). Lukt dat niet dan kijken we naar wat er nodig is. We blijven met de hulpvrager in gesprek en waar nodig schalen we de zorg weer op of af. Wij geven de zorg tussen 7.00 en 23.00 uur. Er wordt afgesproken tussen welke tijd wij hulp kunnen verlenen binnen tijdsblokken van 2 uur.

Als u met ons in gesprek wilt komen kunt u ons bereiken op 06-39338287.

Liefst niet in de ochtend, want dan zijn we druk bezig met de zorg voor onze cliënten.

Wijkverpleegkundige
Monique Verhoeve
Werkdagen ma-di-do
06- 14 96 91 32

Wijkverpleegkundige i.o.
Manon Damen
Werkdagen ma-do-vrij
06-14 55 54 86

Dank jullie wel!!

Ik wil graag alle bewoners en collega's heel veel dank zeggen. Mijn afscheid van Zonnehof was voor mij zeer bijzonder. Samen met mijn gezin en met jullie allemaal, die er die dag bij waren, hebben er voor mij een heel speciaal moment van gemaakt.

De vele cadeautjes, kaarten, handjes en bloemen en de mooie woorden hebben mij ontroerd.

Heel veel dank, liefs Carla

Nieuws van de peuters

SAMEN

Bij Norlandia Zonnehof beginnen de kinderen al vroeg aan vriendschappen. Vanaf de babygroep bouwen ze al een band op en over het algemeen zitten de kinderen tot ze 4 jaar zijn bij elkaar op de groep. Samen met de auto's spelen, boekjes lezen, boterhammen samen delen, speelgoed naar de allerkleinste brengen, elkaar helpen en niet te vergeten samen hele verhalen vertellen. Ze doen veel samen en naast elkaar. Een dikke knuffel mag op een dag natuurlijk niet overgeslagen worden.

WIE GEEFT WAT ZE HEEFT, IS WAARD DAT ZE LEEFT

Als het over levenskunst gaat, worden vaak oude uitdrukkingen gebruikt:

'Het leven is geven en nemen'. En als je geeft wat je hebt, leid je een gewaardeerd leven, aldus de titel. Hierbij een simpel verhaaltje over die oude levenskunst, een verhaaltje dat ik ergens tegenkwam:.....

Er was eens.....(want zo beginnen alle verhalen)
.....een oud vrouwtje dat op een goede dag ontzettende trek had in een vers appeltaartje. Ze had alle spullen in huis: bloem, goede boter, krenten, suiker.....Er was eigenlijk maar een probleem: ze had geen appels! Wel pruimen: rijp en rood en rond! Dus wat deed ons oude vrouwtje? Ze deed haar zondagse kleren aan, pakte een mandje, legde die pruimen daarin en ging op stap. "Want", zo dacht ze "er zal vast wel iemand zijn die appels heeft en met mij wil ruilen". Zo ging ze op stap.....Over heuvels en door dalen. En ze kwam van alles tegen.

Het eerste wat haar aandacht trok, was een boerderij met ganzen, eenden en kippen. Een getok, gekakel en gegak van jewelste. En in het midden van al dat lawaai, zag ze een jonge vrouw staan. Ze strooide maiskorrels voor haar dieren. Het oude vrouwtje en het jonge raakten samen aan de praat. En Cato (zoals het oude vrouwtje heette), vertelde van haar plan. En ze liet de pruimen zien....en toen was die jonge vrouw verkocht: "Ik ben juist getrouwd. En mijn man houdt van mij maar ook van gebraden gans met pruimengelei! Ik kan u geen appels voor uw taartje aanbieden. Enkel een zak vol zachte veren. Maar wat zou u mij een plezier doen, zeg.". Cato hoefde maar even na te denken en zei: "Vooruit!".....beter één iemand tevreden dan twee mensen ontevreden." En zo liep ze verder; zonder pruimen maar wel met veren.

Voor ze de top van de heuvel over was, hoorde ze al hard praten: "Welles....nietes! Nietes....Welles!" Ze zag een man en een vrouw in een tuin, met rode, opgewonden hoofden. Eigenlijk maakten ze zich boos om niets. Waarmee kun je het beste een kussen vullen. De een zei: "Met watten!" "Nee.....met stro natuurlijk!" schreeuwde de ander terug. Cato zag het tafereel eens aan. Haar oog viel op de bloemenpracht in de tuin: rozen, violieren, anjers, boerensnoffels, lelies.....prachtige kleuren, heerlijke geuren. "Wat zegt u?" vroegen die twee aan Cato. "Geen watten en zeker geen stro want dat prikt en kriebelt. Nee....een kussen kun je alleen goed vullen met veren!" Die twee keken elkaar eens aan. Dat ze daar toch zelf niet opgekomen waren! Het eind van het liedje was dat Cato de veren achterliet. Ze was blij dat daardoor de ruzie over was. En als dank kreeg ze een enorm boeket mee van de prachtigste bloemen.

Amper de weg afgelopen, trof ze een knappe jongeman.....in z'n mooiste kleren. Maar met een gezicht als een oorworm. "De juwelier is vergeten de ringen af te geven. En nu moet ik met lege handen naar mijn bruid" klaagde hij. "Beter met lege handen dan met een leeg hart", dacht Cato nog bij zichzelf. Maar ze had wel met hem te doen. Ze stopte hem die geurige, kleurige bloemen in zijn handen: "Zo.....voor je bruid!" De jongen klaarde op, stamelde: "Dank u wel!" en toverde vanonder zijn blouse een ragfijn, gouden kettinkje tevoorschijn en gaf het haar. "U hebt mijn dag gered!"

Beduusd liep Cato verder. "Hiermee kan ik de hele appelmarkt opkopen. Wat loopt alles toch gek. Voor pruimen krijg ik veren, voor veren bloemen. En voor bloemen een gouden kettinkje. Wie weet, heb ik vanavond toch nog mijn appels te pakken!" Zo mijmerend zag Cato een vervallen boerderijtje en op de drempel van het huisje, een trieste vrouw en twee magere kinderen. En toen ze vroeg wat er mankeerde, bleken ze al een tijd lang geen eten meer te hebben. Cato trok zich dit aan: "Ik een appeltaartje.....en zij hebben niets te

eten. Dat laat ik niet gebeuren!" En zonder veel woorden deed Cato afstand van het kettinkje en liep verder. "Ik zie wel....." dacht ze. Maar daar kwam ze niet mee weg. De vrouw holde haar na met een schattig hondje onder de arm. Het was het enige wat ze Cato kon geven van haar armoede.

Cato vervolgde haar weg met een aller schattigst hondje aan haar zijde. En laat het nou dat hondje zijn, dat zomaar een tuin binnenloopt waar de meest prachtige appels aan de bomen hangen. "Mooie appels", zegt ze tegen de man die buiten op een bankje zit.

"Ja.....daar koop je wat voor als je de hele dag alleen bent!" bromde hij. Nu zag Cato haar kans schoon. Ze schonk de man het hondje en mocht, in dank daarvoor, haar mandje vullen met blozende appels. Cato liep de hele weg terug.

Thuisgekomen deed ze haar schort aan, stookte de oven goed warm en bakte het meest lekkere en meest geurige appeltaartje dat je je kunt voorstellen. Cato at het die avond met veel smaak op!

Ingezonden door Marion Helmer

Voorjaar!
Een hommelt verzamelt voedsel bij de bloemen van de smeerwortel.

Aan de huurders van TBV Wonen in Zonnehof,

De start van de huurderscommissie TBV van Zonnehof begint bij het betrekken van de nieuwbouw in 2014. Door Hanneke Bergmans zijn destijds de bewoners benaderd met als doel om als spreekbuis te fungeren naar TBV Wonen. Er moest snel een afvaardiging van de huurders ontstaan om de belangen van de huurders te behartigen.

Degenen die zich hadden aangemeld hebben een bestuur gevormd. In aanvang waren er problemen genoeg, die moesten worden aangepakt. De nieuwbouw gaf nogal veel problemen, dat zullen de mensen die hier vanaf het begin wonen zich nog wel herinneren.

Na het vertrek van twee bestuursleden in verband met hun verhuizing is Diny Leenheers destijds begonnen als voorzitter. Er is door het gehele bestuur in de eerste jaren veel werk verzet. We zijn nu een aantal jaren verder en nog steeds maken Diny en Hanneke deel uit van het bestuur van de huurderscommissie.

De leden van de huurderscommissie zijn nu Hanneke, Diny en Loek de Rooij. Zowel Diny als Loek hebben aangegeven te willen stoppen. Het is duidelijk dat Hanneke op zoek is naar bewoners die Diny en Loek willen vervangen in de huurderscommissie.

Om die reden is deze oproep aan U als huurder(s).

Door middel van het invullen van onderstaande strook en die te posten in de brievenbus van Hanneke: 22-36, kunt U laten weten belangstelling te hebben voor deelname aan de huurderscommissie.

Als u deze Zonnewijzer niet wil beschadigen dan kunt u ook de gevraagde gegevens op een briefje schrijven en bij Hanneke in de brievenbus doen.

Hanneke zal dan zo spoedig mogelijk contact met U opnemen.

Naam:

Telefoonnummer:

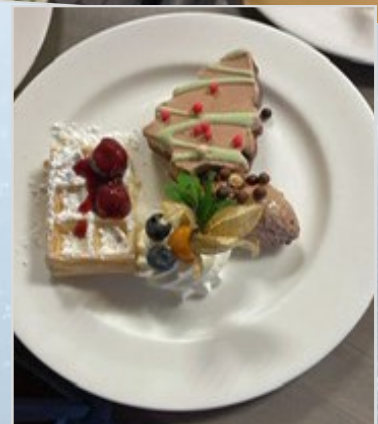
Nummer appartement:

KERTSMIS 2022

Kerstdiner 1° kerstdag 2022
Vashedje: klike garnalecocktail, gevulde zalm en forel
Klein kops kerrie-paprikasop met stukke kip
Kaffe-sukade in portsaus,
aardappelsoortje, rode kool, spruitjes
en een stoofpeertje
Kerribon-tartaarje met chocolademousse,
wafeltje, kerwen en slagroom

Welkom 2023

**Gezellig oudjaar vieren en verwachtingsvol
aan het nieuwe jaar beginnen.
Triple X en een schaal met oliebolletjes helpen daarbij**

Hallo allemaal,

*Graag willen wij ons aan jullie voorstellen.
Wij zijn Riana en Sandra en vanaf 1 januari 2023
werkzaam op Zonnehof.
Wij komen er het team Welzijn versterken in een
geheel nieuwe functie.*

Mijn naam is Sandra van Dijck. Ik ben getrouwd met Mark en we hebben twee dochters. Iza (24 jaar) en Tess (21 jaar). We wonen in het pittoreske dorpje Biest-Houtakker, waar ik sinds januari 2022 een eigen massage-studio ben begonnen. Ik bied voornamelijk zachte massagebehandelingen aan (o.a. Tactiel Stimulering) die met name zeer geschikt zijn voor ouderen. Op dit moment ben ik de opleiding ‘Welzijnscoach’ aan het volgen.

Binnen Zonnehof zal het mijn taak worden om voor de bewoners, die verpleegzorg krijgen (in de D-vleugel) en de bewoners van de afdeling somatische zorg het maximale te bereiken op het gebied van welzijn. Dat wil ik bereiken door in individuele gesprekken met deze bewoners en hun familie en in overleg met onze collega's te zoeken naar de behoeften en wensen van de bewoners, met als doel dat ze een zo gelukkig mogelijk leven mogen leiden. Voor mij is het werken in de ouderenzorg een geheel nieuwe stap. Maar ik heb er heel veel zin in en ga deze uitdaging vol enthousiasme aan met het doel om elke bewoner een mooie oude dag te bezorgen in Zonnehof.

Jullie kunnen mij vinden in Zonnehof op:
Dinsdag (hele dag)
Donderdag (halve dag) naar gelang ochtend of middag
Vrijdag (halve dag) naar gelang ochtend of middag

Groetjes, Sandra

Hallo allemaal,

Met ingang van 1 januari 2023 ben ik gestart als Sociaal Werker in Zonnehof. Ik ga hier voor 12 uur per week (in principe op dinsdag en vrijdag) aan de slag met de huidige maatschappelijke ontwikkelingen in de zorg, zoals de maatschappelijke opdracht “leven in vrijheid” volgens de wet ‘Zorg en Dwang’. Daarnaast ga ik mij vooral richten op bewoners en hun naasten van de psycho-geriatrische afdelingen.

We zullen met zijn allen, professionals, vrijwilligers maar ook familie moeten gaan samenwerken om de bewoners goede zorg maar ook een zinvolle dagbesteding te kunnen bieden. Ik hoop hierin een verbindend “schakeltje” te gaan worden. We hebben immers allemaal hetzelfde doel, het allerbeste voor onze bewoners/naasten.

Wie ben ik?

Mijn naam is Riana Paans-Donks, ik ben 53 jaar en ik woon in Waspik samen met mijn man Piet en mijn 3 volwassen kinderen Tim, Niek en Marit. Zij staan op het punt om hun vleugels uit te slaan en hebben moeders (bijna) niet meer nodig. Fijn, want dat maakt dat ik flexibel kan zijn in de dagen dat ik werk. Naast Zonnehof ben ik ook 12 uur per week als Sociaal Werker werkzaam op Eekhof in Kaatsheuvel. Hier werk ik al bijna vier jaar bij team Welzijn, voorheen in de functie van individueel begeleider, voornamelijk met mensen met dementie.

In mijn vrije tijd ben ik graag creatief bezig, zoals bijvoorbeeld bloemschikken, sieraden maken enz. Ik houd van lezen, films, allerlei muziek, koken/bakken en wandelen en fietsen.

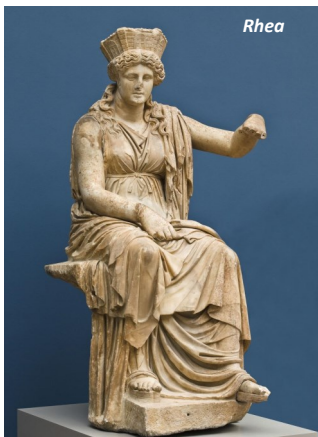
De start op Zonnehof was in ieder geval erg fijn. Ik heb al met een aantal mensen kennis gemaakt en ik kijk ernaar uit om de rest te gaan ontmoeten. Ik hoop op een prettige samenwerking met jullie en mochten er vragen zijn, stel ze gerust.

Tot gauw! Riana

MOEDERDAG

Op 14 mei is het weer moederdag. 'Ons mam' wordt dan weer in de bloemetjes gezet met een ontbijt op bed en cadeautjes en bovendien hoeft zij de hele dag niets te doen. Zij heeft ons negen maanden gedragen, op de wereld gezet, gevoed, verzorgd en opgevoed en zelfs met een fulltime baan tegenwoordig neemt zij ook nog steeds het leeuwendeel van het huishouden voor haar rekening. Belangrijk dus dat 'ons mam' de aandacht krijgt die zij verdient. Hoe is eigenlijk Moederdag ontstaan ?

Moederdag heeft verschillende oorsprongen. Vaak wordt gezegd dat deze dag is uitgevonden door de commercie en de media, maar dat is beslist niet het geval. In het klassieke Griekenland werd Rhea, de grote Moeder der Goden, ook al vereerd en de Romeinen kenden al een soort Moederdag, die niet jaarlijks plaatsvond maar maandelijks. De dag was gewijd aan Juno, de echtgenote van de oppergod Jupiter. Deze godin waakte vooral over de vrouw als echtgenote. Maar onze Moederdag is uit Amerika komen aanwaaien.

Onze moderne Moederdag

In Amerika kwam de Moederdagtraditie in 1870 op gang. Julia Ward How startte een grote publiciteitscampagne voor een dag die in het teken moest staan van pacifisme en ontwapening door vrouwen. De dag werd echter pas echt populair in 1907, toen Anna Marie Jarvis een speciale dag bedacht om haar eigen en alle andere moeders te eren, **Moederdag**. Ze koos de zondag na de sterfdag van haar moeder, de tweede zondag in mei. Jarvis wilde dat deze dag een algemeen begrip zou worden en schreef daarom honderden brieven aan kerkleiders en politici om Moederdag te promoten en met succes. In 1914 besloot de Amerikaanse president Woodrow Wilson dat elke tweede zondag in mei voortaan de nationale feestdag *Mother's Day* zou zijn.

In 1916 kwam **Moederdag**, op initiatief van het Leger des Heils, overwaaien naar Nederland. Dat sloeg toen nog niet erg aan. Dat gebeurde wel in 1924. De 'Koninklijke Nederlandsche Maatschappij van Tuinbouw en Plantkunde' wilde Moederdag promoten door gerichte campagnes en in 1927 kwam de doorbraak. Aan Rotterdamse schoolkinderen werden dertigduizend tulpen uitgereikt, als cadeautje voor hun moeder. Bloemen zijn tot op de dag van vandaag het belangrijkste geschenk op Moederdag, goed voor de inkomsten van de bloemkwekers en –handelaars.

In België wordt Moederdag net als bij ons op de tweede zondag van mei gevierd, maar ook weer niet overal. Antwerpen had al veel eerder een Moederdag. Deze dag is bekend als **Moederkesdag**. De initiatiefnemer was de Antwerpse, liberaal denkende, kunstenaar en schepen Frans Van Kuyck, die in 1913 een Moederdag introduceerde op 15 augustus, op de feestdag van Maria Hemelvaart. Want Maria, de moeder van Jezus van Nazareth, is sinds 1124 de patrones van de stad Antwerpen. Op 15 augustus wordt er nog steeds de grote Mariaprocesie gehouden.

Maar straks, in mei, is het ook voor u Moederdag, als het tenminste voor u van toepassing is. Ik wil u toewensen dat er aan u gedacht wordt en dat uw kinderen (en kleinkinderen) u een beetje verwennen!

Wybe Feenstra

Ook in Zonnehof wordt Moederdag gevierd!!

*Zondag 14 mei komt Steven Tooten
aan alle moeders een ode brengen*

Het concert is van 13.30 tot 14.30 uur in de Brasserie.

Toegang is gratis

De heren binnen Zonnehof zijn natuurlijk ook van harte welkom.

PAASHAAS

Auteur: Piet van den Hout, bioloog

Met Pasen is de wereld altijd een beetje in de war. Voor degenen die het niet meer weten: de christenen vieren met Pasen de opstanding van Jezus Christus. Maar ga je tijdens de paasdagen bij iemand op bezoek, christen of niet, dan is de kans groot dat je ergens in de hoek van de tuin kinderen ziet rondscharrelen. Ze zoeken eieren. Die zijn geverfd. De paashaas heeft ze her en der verstopt. De paashaas? Het moet niet gekker worden. Wat heeft die nu met het paasfeest te maken?

Er doen de wildste verhalen de ronde over de paashaas. In de laatste eeuw voor Christus vertelden de Germanen elkaar over de godin Ōstara, de godin van de lente. De Engelsen kenden haar vroeger als Ēostræ. De naam verwijst naar het oosten, waar de zon opkomt, die de lente aankondigt. En daarin herkennen we weer het Duitse *Ostern* en het Engelse *Eastern*. Bij ons is de christelijke naam 'Pasen', die van het joodse lentefeest 'Pesach' komt, gangbaar gebleven. Hoe dan ook: Pasen is lente; het leven overwint de dood; de zon rijst aan de kim en verdrijft met haar warmte de winterse kou.

En die haas dan? Het verhaal gaat dat godin Ōstara eens een beetje laat was met het opstarten van de lente. De natuur was daardoor wat van slag. Zo was er een jong vogeltje, dat bijna door de kou was bezweken. Ōstara deed er alles aan om het te redden. Maar het beestje was al zo onderkoeld dat het niet meer kon vliegen. Daarop veranderde de godin het vogeltje in een haas. Sindsdien kon de haas één dag in het jaar eieren te leggen.

Maar waarom juist een haas? Ik ga op een ochtend in maart, weer maakt niet uit, naar een vette polder en zie waarom.

De moer (vrouwjtjshaas) verspreidt met opgeheven staart een geur waar de rammen wild van worden.

Het is eind maart en ik ben in de Eempolder. De hazen hebben de kolder in de kop. Vijf opgewonden mannetjes rennen in woeste vaart achter een wijfje aan. Alleen aan het gedrag kun je de mannetjes van de vrouwtjes onderscheiden. Of je zou een ram in de hand moeten hebben. Dan zou je kunnen zien dat de zaadballen, die in de winter nog in een buikplooi lagen te rusten, zijn afgedaald tot vlakbij de penis. Klaar voor de lente.

Een ram probeert de moer te imponeren door zich groot te maken.

Vijf rammen hebben zich verzameld rondom de moerhaas. De sfeer is grimmig. De moer deelt hier en daar rake klappen uit met voor- en achterpoten om opdringerige mannen van zich af te houden. Een ram gaat rechtop staan om haar te imponeren. Zij lijkt aanvankelijk niet bijster geboeid door het machtsvertoon om haar heen, totdat ze zich, als in een ordinaire caféruzie, weer boven op een van de mannen stort. Haar staart staat als een witte donsflag recht overeind. Ze lijkt wel een revuemeisje uit de *Moulin Rouge*. Hierdoor legt ze haar anaalklieren vrij waardoor een sterk riekende geur wordt verspreid. Een bunny die de mannen het hoofd op hol brengt.

© Piet van den Hout

De race is begonnen.

En dan spurt ze weg. Alle rammen erachteraan. De race is begonnen. In wilde vaart gaan ze over het weiland, springen over sloten, slaan haken, rennen terug naar waar ze vandaan kwamen, maken de meest idiote bokkensprongen en werpen zich dan in de volgende haarspeldbocht. 'As mad as a March hare' (zo gek als een haas in Maart), weten ze al sinds de zestiende eeuw in Engeland.

© Piet van den Hout

Het gaat er ruig aan toe.

Het gaat er ruig aan toe. Van geilheid kunnen de mannen haar bij wijze van spreken wel de kleren van het lijf rukken. Een van de rammen - is het steeds dezelfde? - duwt zijn snuit voortdurend tegen de anaalklier van het vrouwtje, terwijl hij haar met de nagels van zijn voorpoten probeert te omvatten. Hele plukken haar zijn uit haar rug getrokken, zodat op veel plekken de witte binnenvoering van haar bontmanteltje te zien is.

© Piet van den Hout

In wilde achtervolging, aangetrokken door de geur uit de anaalklier van het wijfje.

Alleen de eerste prijs telt: slechts de ram die de race het langste volhoudt mag straks met de moer paren.

Na zo'n dag in het veld kun je van die paashaas toch een beetje chocolade maken.

© Piet van den Hout

Hoe gaat het nu met de Momo Bedsense?

In het december nummer van de Zonnewijzer vertelden we u over "Een betere en goede nachtrust dankzij de Momo bedsense". Nu we een aantal maanden werken met dit systeem, willen we u graag vertellen wat onze ervaringen hiermee zijn.

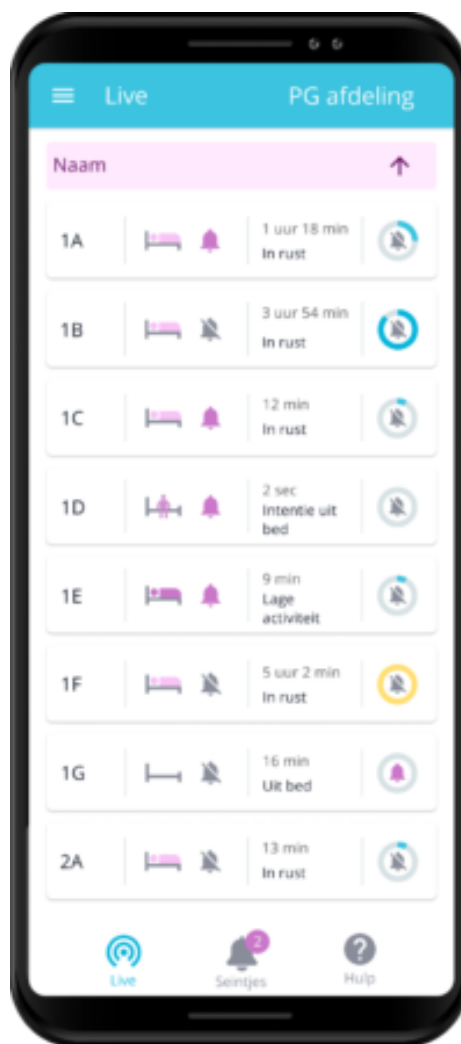
De zorgmedewerker kan op elk gewenst moment van de dag een rapport inzien in de Momo mobiel. Hoe slaapt de bewoner, wanneer gaat de bewoner in bed, maar ook weer uit bed, is er veel "onrust" in de nacht, etc. Met deze gegevens kunnen de behandelaren zoals de arts, psycholoog, ergotherapeut etc. indien nodig (preventief) interventies toepassen. Denk hierbij aan het aanpassen van de slaapmedicatie of bijvoorbeeld het zorgen voor meer activiteiten overdag.

De zorgmedewerker van de nachtdienst kan s 'nachts via de Momo telefoon een overzicht zien van wie er slaapt of wie wakker is en waar zij zo nodig even binnen moeten lopen om te ondersteunen bijv. bij de toiletgang. Daarnaast kunnen er nog seintjes aangezet worden door de zorgmedewerkers wanneer iemand onrustiger is of iemand gemonitord moet worden. Als voorbeeld: iemand is beginnend dementerend en komt regelmatig uit bed. De verzorgende kan dan instellen dat wanneer die persoon na 30 minuten niet terug in bed is er een seintje komt bij de verpleging in de Momo app.

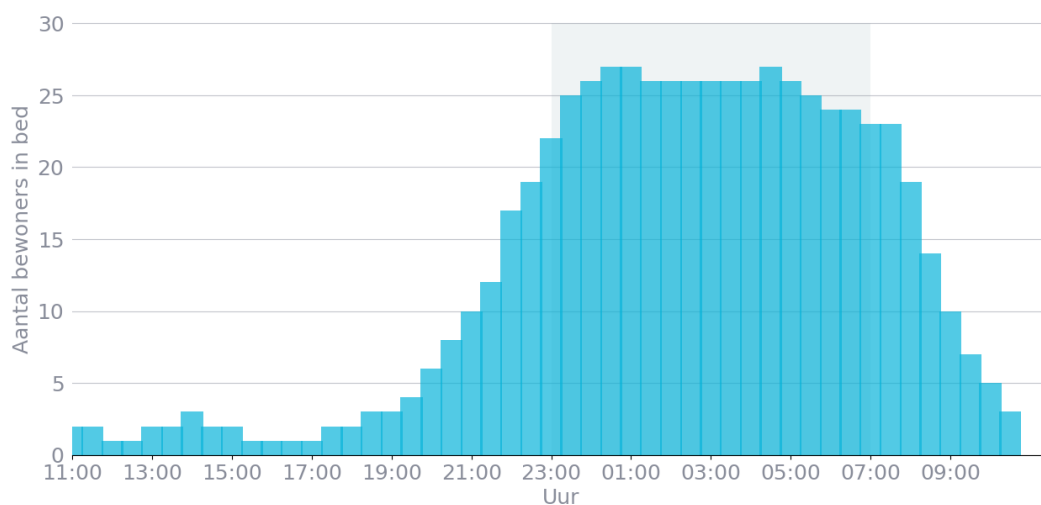
De ervaring leert nu dat het meer rust geeft in de nachten. Hierdoor hoeven de zorgmedewerkers niet meer onnodig naar binnen en kunnen de bewoners genieten van een betere nachtrust en hun privacy.

Het visueel rondjes lopen middels de app bevalt goed en is vooral erg overzichtelijk. Ook wordt er hierbij nu aangegeven dat dit een veilig gevoel geeft, voor zowel cliënt, de familie/naasten als de zorgmedewerkers.

Hiernaast nemen we u mee in een paar voorbeelden van overzichten/rapporten die we kunnen zien en kunnen opvragen bij Momo Medical.

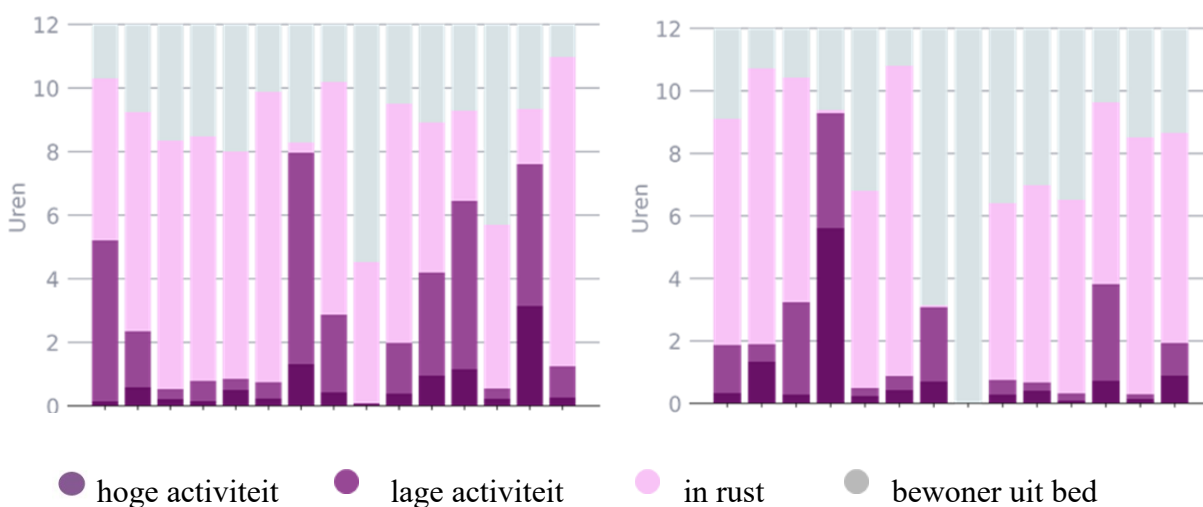

Wanneer gaan de meeste bewoners gemiddeld in en uit bed: (random afdeling)

Op de bovenstaande grafiek is te zien dat er een aantal bewoners in de middag even slapen, een enkele bewoner vrijwel de hele dag in bed verblijft. Daarnaast is te zien dat de meeste bewoners tussen 21:30 en 22:00 uur naar bed gaan. Erg handig dus!

Hoe zien we dan daadwerkelijk hoe iemand "slaapt": (random afdeling)

In deze tabel ziet u dat de meeste bewoners rustig slapen, of in ieder geval in rust zijn. Maar ook kun je zien dat er enkele bewoners zijn die licht onrustig zijn en ook dat er enkele bewoners zijn die erg onrustig slapen.

In zo'n rapport kunt je dus zien of een bewoner minder goed gaat slapen of juist beter en dat we dan met het team van zorgmedewerkers en behandelaars (arts, psycholoog etc) gaan kijken samen met de bewoner en of zijn naaste(n) welke interventie we kunnen inzetten zodat de bewoner voldoende nachtrust kan hebben.

Wij als zorgmedewerkers binnen Zonnehof kunnen zeggen dat we erg tevreden zijn met de inzet van de Momo bedsense. Deze technologische innovatie is een mooie bijdrage aan de zorg van nu en de toekomst.

Wij namen afscheid van:		overl
Dhr. Geboers	WG 38	30-nov-22
Dhr. van de Besselaar	WG 34	20-dec-22
Mvr. E.C.M. Schellekens	56	23-dec-22
Mvr. C.M.P.T. Godding-Hermans	WG 30	23-jan-23
Dhr. Brouwers	22-48	5-feb-23
Mvr. L.J.W. Hopmans	WG 38	13-feb-23
Mvr. Stavleu	WG 32	13-feb-23

EEN MIDDAG BEWEGEN

In het kader van de Dutch Happiness Week, een jaarlijkse themaweek rondom de internationale dag van het geluk (20 maart) organiseren Fontys Hogescholen voor ons een 'beweegmiddag'. Zij willen activiteiten en projecten aanbieden die gericht bijdragen aan een gelukkigere samenleving en persoonlijk geluk. Met die vraag werd ook Zonnehof benaderd. Omdat bewegen vooral voor ouderen kan bijdragen aan je gelukkig voelen is gekozen voor een middag BEWEGEN.

BEWEEGMIDDAG

onder leiding van Andrew Greenwood,
dé autoriteit op het gebied van bewegen

Vrijdag 24 maart van 14.00 tot 16.00 uur

Voor iedereen toegankelijk

Aan mensen buiten Zonnehof vragen we een kleine vergoeding.

Andrew Greenwood is een voormalig danser en balletmeester. Het is zijn ambitie om dans te integreren in de gezondheidszorg als een preventiemiddel voor ziektes als Parkinson, MS en dementie. Hij heeft eigen stichting, Switch2Move, opgericht en organiseert dans- en bewegingscursussen voor mensen met een fysieke of mentale beperking. *“Dans is een medicijn. Daar moeten we aan herinnerd worden.”*

Greenwood danst zelf al vanaf zijn jeugd in Londen. *“Ik werd op verschillende activiteiten gezet, van voetbal tot rugby en cricket,”* vertelt hij. Maar ik vond het allemaal niks. Tot mijn oma voorstelde om me op dansles te doen: toen zat ik opeens in een hele vriendelijke omgeving met allemaal meisjes in roze om me heen!” Hij is uiteindelijk afstudeert als klassiek balletdanser. Als het einde van zijn danscarrière nadert, gaat hij zich specialiseren in het fysieke en mentale welzijn van dansers en gaat uiteindelijk werken bij Danshuis Station Zuid in Tilburg. Daar werd hij geconfronteerd met iemand met Parkinson, die steeds meer moeite kreeg met bewegen. Een intens gesprek met hem was het begin van een bewegingsprogramma voor mensen met Parkinson, dat later is uitgebouwd tot programma's voor mensen met multipale sclerose, dementiepatiënten, kinderen met autisme en meer.

Een nieuw project voor mensen met MS, Parkinson en dementie wordt gesponsord door de gemeente Tilburg en hij heeft een contract met een groot ziekenhuis, want ook in de medische wereld is het belang van bewegen omarmd. Zo hoopt Greenwood toe te werken naar een gezondheidssector waar dans een normale manier is om het leven van mensen te verbeteren: *“Dat is mijn grootste droom.”*

De verkiezingen van de PROVINCIALE STATEN VAN BRABANT

Op 15 maart mogen wij weer met z'n allen naar het stembureau, dit keer voor ons eigen Brabant. We kiezen dan een nieuwe **volksvertegenwoordiging**, die de komende vier jaar over het wel en wee van onze provincie gaat beslissen. Belangrijk dus om Uw stem te laten gelden. En op die dag kiest u ook de **Waterschappen**. Daar kom ik later op terug.

De personen die U gaat kiezen, in Brabant zijn er dat 55, vormen samen de **PROVINCIALE STATEN**. Die is vergelijkbaar met de Tweede Kamer. Deze leden kiezen op hun beurt de **GEDEPUTEERDE STATEN**, in Brabant zes leden, die je zou kunnen vergelijken met de ministerraad. De Gedeputeerden besturen de provincie en moeten verantwoording afleggen aan de leden van de Provinciale Staten. Aan het hoofd van de provincie staat de **Commissaris van de Koning**, die door de koning wordt benoemd.

Maar bij deze verkiezingen gaat het om meer, want de leden van de Provinciale Staten kiezen de leden van de **Eerste Kamer** die een controlerende taak heeft over de besluiten die de Tweede Kamer neemt. Met Uw stem heeft U dus ook invloed op de landelijke politieke besluitvorming. Belangrijk dus! En och... u heeft veel keuser doen maar liefst 22 partijen mee. Maar of dat het kiezen eenvoudiger maakt ?

Nog even een "weetje". De leden van Provinciale Staten krijgen een onkostenvergoeding. Ze hebben meestal een gewone (deeltijd)baan en doen het Statenwerk in hun vrije tijd. De gedeputeerden hebben een dagtaak aan het besturen van de provincie en krijgen daarvoor een salaris.

De gemiddelde Nederlander weet eigenlijk maar weinig van de taken van de bestuurders in het Provinciehuis. Ik wil u daarover een beetje bijpraten.

Het Provincie-beleid gaat over heel veel onderwerpen zoals:

- **Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting.**

Denk dan aan woningbouw, de lokalisatie van industrieterreinen, de aanleg van wegen, maar ook natuurbeheer, landbouwbeleid en, in samenwerking met de waterschappen, de waterhuishouding. Dat gaat over de staat van de dijken, de afvoer van overtollig water, maar tegenwoordig ook het gecontroleerd vasthouden daarvan.

- Milieubeheer.

Het verlenen van milieuvergunningen voor bijv. bedrijven. Het vervoer van gevaarlijke stoffen, controle van het afvalwater, het aanwijzen van plaatsen voor windmolens en zonnepaneelparken. En ook het stimuleren van milieuvriendelijke projecten, bevordering van de luchtkwaliteit, aanpakken van bodemvervuiling en, nu heel actueel, de stikstofaanpak.

- Samenleving en cultuur.

Zoals het beheer van het cultureel erfgoed en de monumentenzorg. Maar ook de integratie van de verschillende bevolkingsgroepen en culturen hoort daarbij.

- Economie, toerisme en recreatie .

De bevordering van de werkgelegenheid door een gunstig vestigingsklimaat voor bedrijven, zoals goede, bereikbare industrieterreinen. Ook moet de provincie aantrekkelijk zijn voor toerisme en moet er gezorgd worden voor voldoende toegankelijke recreatie.

- Het openbaar vervoer.

Alle regio's in de provincie goed bereikbaar zijn. Dat betekent een goed georganiseerd openbaar vervoer.

- Toezicht houden op de gemeenten.

De provincie controleert of de gemeenten goed met hun geld omgaan. Provincies bevorderen ook de samenwerking tussen gemeenten onderling en houden toezicht op de kwaliteit van het lokaal bestuur.

De financiële middelen om al deze taken te vervullen komt vooral van het Rijk, uit het Rijks Provinciefonds. Verder heeft de provincie ook enkele eigen inkomsten. De belangrijkste daarvan zijn de 'opcenten' op de motorrijtuigenbelasting, een toeslag op de wegenbelasting. In 2009 had Brabant nog een meevaller, namelijk de verkoop van de ESSENT-aandelen. Dat leverde ca. 3 miljard Euro op. Daarvan heeft Brabant ongeveer 1 miljard geïnvesteerd in energie, natuur en innovatie. En de overige 2 miljard opzij gezet voor minder goede tijden. (bron april 2020)

De WATERSCHAPPEN

Gelijktijdig met de verkiezingen van de Provinciale Staten worden ook de WATERSCHAPPEN. Deze koppeling is in de grondwet is bepaald.

Waterschappen behoren tot de oudste organisaties van het Nederlandse staatsbestel. Zij vormen letterlijk de basis van het poldermodel. Zij hebben van oudsher de taak, namens de bewoners van een bepaald gebied, de waterhuishouding te regelen.

Dat gebeurt in Nederland al sinds de 10e eeuw. Toen hield men zich vooral bezig met het graven van sloten om het water af te voeren en het aanleggen van kaden. Het ging voornamelijk om het beheersen van de hoeveelheid water. Daarnaast hield men zich bezig met het tegenhouden van het water van zee en rivieren. Zonder dijken zou 60% van ons land onder water verdwijnen. In de Grondwet van 1848 werd voor het eerst op landelijk niveau iets geregeld ten aanzien van de waterstaatszorg. Er werden waterschappen ingesteld die, onder toezicht van de **provinciale besturen**, daarvoor de verantwoordelijkheid kregen.

Al in de 19e eeuw waren sommige waterschappen met de zuivering van afvalwater begonnen. Maar pas in de loop van de 20e eeuw ging ook de zorg voor de kwaliteit van het water tot hun takenpakket horen. Tot die tijd werden stinkende sloten en grachten gewoon doorgespoeld met schoon water.

De zorg voor de waterkwaliteit door b.v. grote zuiveringsinstallaties voor rioolwaterwater is tegenwoordig een essentiële taak van de waterschappen. Daarbij moeten ze zich steeds aanpassen aan de natuur, want was het in het verleden een hoofdtaak om het overtollige water zou snel mogelijk af te voeren, nu worden er waterbekkens langs de grote rivieren en beken aangelegd om het water op te slaan, zodat watertekorten in de steeds drogere zomers kunnen worden voorkomen. Ook wordt met stuwen, sluizen en pompen het grondwaterpeil omhoog gebracht zodat de dijken en bodem niet uitdrogen.

Tilburg ligt op de grens van twee Waterschappen: **De Dommel** en **Brabantse Delta**. De grens tussen deze twee waterschappen loopt ongeveer over de Ringbaan West. Alle wijken ten oosten van de Ringbaan West horen bij waterschap De Dommel en de andere bij de Brabantse Delta. Deze verdeling is historisch gegroeid. Maar ze werken in goede harmonie nauw samen.

De gekozen leden van de Waterschappen komen meestal uit de gevestigde politieke partijen maar ook uit een aantal niet-politieke organisaties. Voor bepaalde natuur- en boerenorganisaties zijn vaste zetels beschikbaar.

Maar op wie ga je stemmen ? Door Waterschap De Dommel wordt begin februari een stemhulp online gezet. Ga naar www.dommel.nl/stemhulp. Op de sites van beide Waterschappen vind je duidelijke informatie over hun werkzaamheden.

Wybe Feenstra

Mèntaliteit

Der stond en footoo in de kraant:
Ene man was nirgeschoote.
Hij laag daor midden op de wèg,
hij wilde vluchte, mar ha pech,
Wier plòts toen ingesloote.

Et gebeurde zôo mar ooverdag
dur kriemeneele, beule.
Die zèn meej waopes hil èèrg vlòt,
wòrschènlek was et en komplot,
was hij êen van de veule.

Der was metêen enen hôop puubliek
op straot, ge-intereseerde.
Mar wè me et mist verbaosde was,
dè veul meense meej der kameras
et lèèk footoografeerde.

Meschien wèl veur de lòl
òf om te tònene òn der maote.
Dè gift hil èfkes dan ene kik,
et strilt oewen eegoo tòch? Èn ik...
kon èfkes niemir praote.

Ik kêek nòg es nòr de footoo
meej die kèèkers achter lènze.
Mar hoe dieje man ok is gewist,
et was ene mènse tòch èn gin bist.
Der zèn toch ok nòg grènze?

Asser zèlfs vur enen dôoje meens
nòg gin respèkt kan weeze,
Èn alles draajt om drugs èn poen
dan valt er nòg hil veul te doen,
Valt er nòg meer te vreeze.

Ik hèb dieje kraant snel wèggeleed,
Die footoo blèèft me bij.
Modèrne tèèd? Verbroedering?
Ik noem et en verloedering
van deeze maatschappij.

Henriëtte Vulderink

“Amandelbloesem”

werk van Vincent van Gogh (1853—1890).

Dit schilderij hangt in Amsterdam in het “Van Gogh Museum”.

Vincent van Gogh schilderde dit werk het in februari 1890 in Saint-Remy-de-Provence.

Het is een van de lievelingsonderwerpen van Vincent. Hij hield van de natuur en met name bomen in bloei waren een favoriet onderwerp. Hij deed dit op veel verschillende manieren; van een klein bloesemtakje in een glas tot aan uitbundig bloeiende bomen in vol ornaat.

De amandelboom staat al vroeg in het voorjaar in bloei. De boom markeert dan ook het aanbreken van de lente en het begin van nieuw leven. Dat was in dit geval heel passend, want Vincent schilderde dit werk niet zomaar...

Het schilderij was een cadeau voor Vincents pasgeboren neefje. Het jongetje werd geboren op 31 januari 1890 en Theo (broer van Vincent) en zijn vrouw Jo noemden hem Vincent, naar zijn oom. Vincent was dolblij met het nieuws; *‘Dat doet ook mij zoveel goed en zoveel genoeg dat ik het niet in woorden kan uitdrukken.’*

Hij begon direct aan dit werk. De blauwe lucht schilderde hij heel precies om de takken heen. Als je goed kijkt zie je hoeveel variatie in kleuren blauw hij gebruikte, precies zoals je in een echte lucht ziet .

Vanaf het moment dat Vincent het schilderij cadeau gaf aan Theo en Jo, was het een geliefd bezit. Het hing eerst prominent bij Theo en Jo in de woonkamer boven de piano. Later, toen Jo na de dood van Theo was verhuisd naar Bussum, hing het werk in de slaapkamer van haar en de kleine Vincent.

Alle schilderijen van Vincent kwamen na zijn dood en de dood van Theo, onder Jo's hoede. Een aantal werken verkocht ze tijdens haar leven, maar *Amandelbloesem* was Jo en haar zoon zo dierbaar, dat het nooit verkocht mocht worden. Daarom is het tot op de dag van vandaag te zien in het Van Gogh Museum.

Voor Van Gogh betekende het schilderen van de *Amandelbloesem* een nieuw begin. Hij verbleef op dat moment al bijna tien maanden in de psychiatrische inrichting in Saint-Rémy. Vanwege een aanval van zijn ziekte had Vincent wekenlang niet gewerkt. Nu kon hij voor het eerst weer buiten in de natuur schilderen.

Vincent werkte hard, maar dat kwam hem duur te staan. Nadat hij het schilderij eind februari af had kreeg hij een aanval die twee maanden duurde; zijn langste crisis ooit. Toen hij weer hersteld was wachtte een nieuwe teleurstelling: Vincent had zijn geliefde bloeiperiode gemist.

"Als ik door had kunnen werken (...) zou ik nog andere bloeiende bomen gemaakt hebben. Nu is het alweer bijna voorbij, de bloeiende bomen, (...) het zit me niet mee."

Vincent koos een bijzonder perspectief voor *Amandelbloesem*. Hij schilderde de takken van onderaf en van heel dichtbij. Het is net alsof je op je rug in het gras naar de takken boven je kijkt, waardoor je niet meer de hele boom kunt zien. Vincent had deze werkwijze gezien in de Japanse prentkunst. In deze prenten werd vaak ingezoomd op details uit de natuur en werd de voorstelling soms aan de rand afgesneden.

Ook het onderwerp zelf doet erg Japans aan, want bloesems speelden een belangrijke rol in de Japanse prentkunst.

Na zijn dood in 1890 liet Vincent zijn complete werk na aan zijn jongere broer, Theo van Gogh. En na zijn dood ging dat over in handen van diens weduwe, Jo van Gogh-Bonger. Na haar overlijden in 1925 kwamen de kunstwerken in bezit van haar zoon Vincent Willem van Gogh. In 1960 richtte deze de Vincent van Gogh Stichting op.

Op 21 juli 1962 werd het hele bezit verkocht aan de Staat der Nederlanden met als belangrijkste voorwaarde dat de gehele collectie in een aan Van Gogh gewijd museum zou worden ondergebracht. Hiermee werd de grondslag gelegd voor het Van Gogh Museum, dat nu zijn 50-jarig bestaan viert.

Deze informatie komt van de website van het Van Gogh Museum, Amsterdam.

Gerda

Even puzzelen

			4		
	2			3	
	3			4	
				5	3
5				1	
	4				

SIXY-SUDOKU

Houdt u van een uitdaging? Dan is deze voor u. In deze SIXY-sudoku moeten in elk vak de cijfers 1 t/m 6 komen, dus zowel in de getinte vakken als in de vet-omrande.

ZWEEDS RAADSEL

Vul onderstaande puzzel in. Als u de letters uit de genummerde vakjes achter elkaar zet leest u een 'lente-woord'.

De oplossingen van al deze puzzels vindt u op pag. 48.

soort hagedis	▼	flard	▼	slaapplaats	▼	6	smekend verzoek	▼	Oosters tapijt	▼
reisgoed		vrijgevig							volmaakt	
1	▶	▼					pl. in Gelderland	▶	▼	
							bewijsstuk	▼		
bedompt	▶			pleger	▶					
strijd-gewoel				lerland						
10	▶			9	▼		vrucht	▶		5
							zwaar-gebouwd	▼		
soort hert		hijs-toestel	▶				3		vallei	
		een zekere	▼							pausen-naam
	▶			troep herten	▶		2		▼	
				lidwoord						
beneden	▶	8								
ver-wonding							tennis-term	▶		
	▶		4						7	
				lucht-sprong	▶					

LENTE-FILIPPINE

Vul de woorden in volgens de omschrijvingen. Sommige omschrijvingen zijn wat cryptisch. Gelijke cijfers zijn gelijke letters. Bij juiste invulling vindt u in de grijze kolom een wijze spreuk, passend bij dit jaargetijde.

1. Het is lekker weer. Dat nodigt hiertoe uit
2. De baby's van de schapenmoeders
3. Die moeten nu nodig de grond in
4. Dat is bij die schapenbaby's nog niet nodig
5. Hier wil je met die mooie weer wel wonen
6. Als is ie klein, er pas zeker wel een stoel in
7. Sofietje dronk hiermee haar ranja
8. Daar is de Dom een voorbeeld van
9. Kun je van de eitjes met Pasen ook maken
10. Een wandelingetje na het eten
11. Deze bloemen horen bij deze tijd
12. Hij woonde een poosje geleden ook in Tilburg
13. Die doet altijd wat hij wil, zeker op de 1^e
14. Hebt u als kind hier ook in gesprongen?
15. Hoort (hoorde?) bij de Tilburgse Heuvel
16. Zo heet een madeliefje als het echt lief is
17. Krijg je van een blokje om
18. Met ballen die dingen omgooien
19. Een is er geen, twee is een half, en drie?
20. Tilburgers met carnaval
21. Die kleur had januari buiten
22. Die tikte ook al tegen het raam
23. Dit staat nu echt niet meer op het menu, Frank!
24. Op deze bloeier moeten we nog even wachten
25. Elke dag in de lente moet zo heten

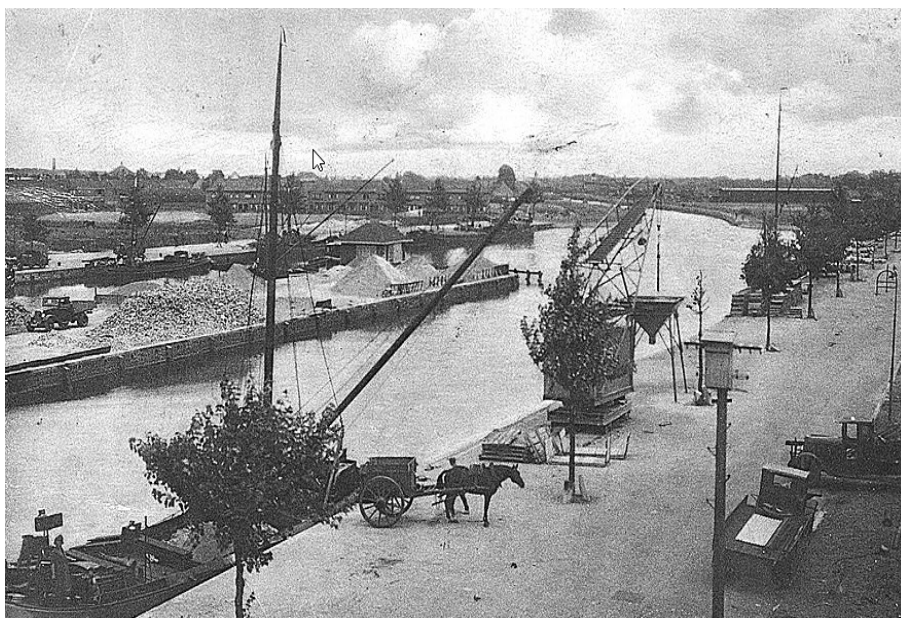

PIUSHAVEN 100 JAAR

Op 4 april is het een eeuw geleden dat het Wilhelminakanaal voltooid werd en ook de Piushaven werd geopend. En wat zijn wij Tilburgers nu blij dat die haven er nog is. Het is een van best bezochte uitgaansgebieden van onze stad. "The place to be" zoals dat tegenwoordig wordt genoemd. Maar het heeft niet veel gescheeld of er was nu helemaal geen haven meer geweest.

De haven was oorspronkelijk veel groter en had twee armen. De zuidelijke arm daarvan werd veertig jaar geleden gedempt. En het was de bedoeling om dat met de hele haven te doen om zo onder andere een weg naar het stadscentrum, de z.g. Havendijkroute, aan te kunnen leggen. Gelukkig kwamen veel Tilburgers hiertegen in het geweer en onder aanvoering van de Stichting Thuishaven keerde langzaam het tij. Met grote havenfeesten zoals in 1998, de Piushaven was toen 75 jaar oud, vaartochten en concerten op het water werd de Piushaven tot nieuw leven gewekt.

De Piushaven in 1935 met de twee "havenarmen", het havenhuisje en de doorgang naar het Wilhelmina kanaal.

De geschiedenis van de Piushaven

Na meer dan een eeuw van plannen maken en ontwerpen werd rond 1910 begonnen met de aanleg van het 68 kilometer lange Wilhelminakanaal tussen de Amer en de Zuid-Willemsvaart. Hiermee kreeg Tilburg een lang gewenste waterverbinding, voor o.a. de aanvoer van kolen ten behoeve van de textielindustrie. Bij dit plan waren ook een zijkanaal en een binnenstedelijke haven in het plan opgenomen. In 1916 bereikte het eerste schip het Lijnsheike. In 1923 werden het kanaal, het zijkanaal en de Piushaven voltooid.

Het kanaal en de Piushaven werden tot in de jaren zestig intensief gebruikt voor de aan- en afvoer van brandstoffen, bouwmaterialen, granen, veevoer, oud ijzer en meer. Aan de Piushaven waren toen veel ondernemingen gevestigd zoals de meelhandelaren Schraven-Eijsbouts, Van Loon en Tuerlings-de Jong, bouwmaterialenhandel Bas Menheere en ijzer- en staalhandel Van Raak. Ook was hier jarenlang het regenkledingatelier 'Brabant' gevestigd, waar de bekende 'Falcon' regenjassen werden gemaakt.

Vanaf de haven waren er in die beginjaren naast de vrachtautodiensten ook vaste vervoersdiensten naar een groot aantal plaatsen in het land. Zo voerde Verschure's Brabantsche Stoombootdiensten N.V. dagelijks diensten uit op Dordrecht, Utrecht, Amsterdam en de Zaanstreek.

Even wat getallen:

Pas in de jaren vijftig is de goederenstroom van en naar de Tilburgse havens goed geregistreerd. In 1952 zijn 1991 schepen geladen en gelost met een totaal van bijna 300.000 ton goederen. In 1953 was dat gestegen tot 2068 schepen en 320.000 ton aan goederen.

Een aantal factoren is er de oorzaak van dat de economische betekenis van de Piushaven vanaf de jaren zestig is afgenomen, zoals de ingebruikname van de nieuwe industriehaven op industrieterrein Loven. Ook de verbetering van de aanlegplaatsen aan de Dongense-kanaaldijk, waar de verbreding van het kanaal heeft plaatsgevonden waardoor grotere schepen konden aanleggen, was belangrijk, zoals ook het verplaatsen van bedrijven naar de industrieterreinen elders in de stad. En heel belangrijk was het sterk toegenomen vervoer per vrachtauto.

Als gevolg daarvan werd de Piushaven een desolate omgeving van vervallen fabriekspanden en lege bedrijfsterreinen. Maar dankzij de Tilburgse burgerij en het voortschrijdend inzicht van onze gemeentebestuurders is en wordt het hele gebied rondom de Piushaven een prachtig stadsdeel van Tilburg. De Stichting Thuishaven is nog steeds zeer actief en er liggen nu in de haven een aantal historische schepen die permanent bewoond zijn. Tijdens de jaarlijkse havendagen, met muziek- en theateroptredens en rondvaarten worden sommige schepen opengesteld voor publiek.

Gedeelte van de huidige Piushaven

Maar niet alleen die schepen verwijzen naar het industriële verleden. In de loop van de tijd werden voormalige bedrijfspanden aan de Piushaven en Havendijk bestemd als woongebouw, kantoor of horecazaak. Gelukkig is ook veel "maritiem erf-

goed" behouden gebleven zoals de enige handbediende draaibrug van Nederland gebouwd in 1923, het havenmeesterhuisje, sinds 2005 het café Burgemeester Jansen, de waterpomp, de brugwachterswoning en bedieningshuisje, Villa Pastorie en de voormalige meelfabriek van NV A.C. van Loon, waar nu de Stadsbrouwerij is gevestigd.

Een interessant en enthousiast verhaal over de Piushaven is geschreven door John la Haye. Een van de kartrekkers van de Stichting Thuishaven en eigenaar en bewoner van een van de historische schepen: de "De Drie Gebroeders" gebouwd in 1924. Dat is op internet te vinden met de link:

<https://www.tilburgers.nl/john-la-haye-het-is-heerlijk-om-te-spelen-met-water>

Wybe Feenstra

TILBURGS HOEKJE

Weet u nog dat er in de Tilburgse Koerier elke week een "Prent van de Week" stond die getekend was door Cees Robben.

Hiernaast ziet u er weer een, een prent van taante Nunneke.

In het klooster moet er natuurlijk ook gewoon voor het huishouden gezorgd worden dus ook voor het eten. Dat betekent voor haar: ...heel veel patatten schillen....

Het ontlokt haar deze krachtterm!

Oplossingen van de puzzels van pagina 44 en 45

SIXY-SUDOKU

1	5	3	4	2	6
4	2	6	1	3	5
6	3	5	2	4	1
2	1	4	6	5	3
5	6	2	3	1	4
3	4	1	5	6	2

FILIPPINE: De lente klopt, ik doe gauw open!

ZWEEDS RAADSEL: boterbloem

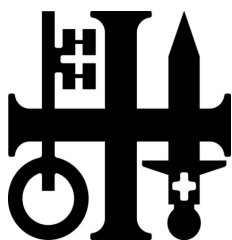
Heerôom en taante Nunneke

'Tis ammòl nie zo schôon as heerôom prikt' werd in Tilburg vroeger wel gezegd. Bedoeld werd dan dat het in het leven allemaal niet zo eenvoudig, zo simpel ligt. En je ziet het tafereel voor je. De priesterbroer van vader of moeder komt op bezoek en zit in de 'goej kaomer' onder het genot van een sigaar uit het zondagse kistje en een glas wijn uit de fles die speciaal voor deze gelegenheid uit de kelder is gehaald zijn zekerheden te debiteren. Zijn eerbiedig toehorende generatiegenoten, die onder het regime van de moraal die hij elke zondag van de preekstoel verkondigt gezorgd hebben voor een talrijke schare neefjes en nichtjes, weten wel beter. Ze zijn wèl 'Roms' maar ook niet al te goedgezorgd. Maar toch zullen een paar exemplaren uit dat kroost wel weer bij 'et gistelek' gaan horen: priester of frater worden en misschien wel 'taante nunneke' bij de Zusters van Liefde. Want zo werd gezegd: 'in en fèèn Tilbörgse femielie hèbbe ze aatij wèl ene fraater, en non òf en piaano in hèn!'.

Maar of dat tegenwoordig nog zo is.....??

Gerard Steijns

Zo'n jaar of vijftien geleden werd de Tilburgse Scheurkalender uitgegeven met korte verhalen die typerend zijn voor Tilburg en de Tilburgers vroeger. Hierboven leest u er een over een fenomeen waar we ons nu geen voorstelling meer van kunnen maken....

Parochie De Goede Herder

HH. Petrus en Pauluskerk

Vierwindenlaan 11, 5037 MN Tilburg (013) 467 05 80

'Petrus en Pauluskerk, parochie De Goede Herder'

Pastoraal werker: Hans Strijards

Zorgcentrum Zonnehof hoort tot het zorggebied van de HH. Petrus en Pauluskerk van parochie "De Goede Herder" aan de Vierwindenlaan.

Bezoek

Wilt u bezoek van iemand van de parochie, dan kunt u dat doorgeven aan het parochiecentrum, telefoon 013 – 467 05 80

of via de mail: petrusenpauluskerk@parochiedegoedeherder.nl.

We komen dan graag een keer bij u langs.

Maandelijkse eucharistieviering

Naast de reguliere Eucharistieviering op zondag 9.30 uur is er elke eerste zaterdag van de maand om 18.00 uur een korte gebedsdienst met na afloop gezellig samen een kopje soep eten.

Elke eerste vrijdag van de maand om 10.30 uur is er een Eucharistie-viering met leden van de KBO, maar ook andere belangstellenden zijn hierbij van harte welkom.

Na afloop van de viering is er gelegenheid om koffie te drinken.

Vervoer naar de kerk

Wie graag naar de kerk komt, maar de kerk moeilijk kan bereiken, kan dat laten weten aan het parochiesecretariaat. Er zijn mensen bereid om u thuis op te halen om naar de kerk te gaan en ook daarna weer thuis te brengen.

Communie Academielaan

Veel mensen volgen op zondagmorgen op de televisie de Eucharistieviering. Op hetzelfde tijdstip is in de Petrus en Pauluskerk ook een viering. Vrijwilligers van de parochie brengen, aansluitend aan de viering in de kerk (tussen 11.15 en 12.00 uur), de communie thuis.

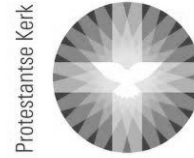
Wilt u op zondag ook de communie ontvangen, dan kunt u dat doorgeven aan het secretariaat van de parochie.

Oecumenische gebedsviering

De Petrus en Pauluskerk is ook betrokken bij de maandelijkse oecumenische gebedsviering in Zonnehof. De pastoraal werker van deze kerk gaat daarin ook regelmatig voor.

**Protestantse Gemeente
te Tilburg en omstreken**

INFORMATIE

De Protestantse Gemeente te Tilburg en omstreken is veelkleurig en wil een gastvrije gemeente zijn. Onze visie is 'ontmoeten, inspireren en verbinden': we willen God, de ander en onszelf ontmoeten en het geloof dat ons inspireert verbinden met de dagelijkse wereld en werkelijkheid.

Elke zondagmorgen is er een kerkdienst in de Opstandingskerk, Professor Cobbenhagenlaan 8. De dienst begint om 09.30 uur.

Gemeenteleden die niet meer naar de kerk kunnen gaan en toch de eredienst op een later tijdstip willen meemaken, kunnen gebruik maken van een opname van de kerkdiensten.

Er is een kerkblad (de Leidraad) en een website: www.pkn-tilburg.nl. Via deze site kunt U de kerkdienst later op de dag en de kerkdienst van de voorbije week beluisteren. Ook vindt u informatie over de PCOB en Christelijke Maatschappelijke Vrouwenbeweging (voorheen Passage).

'Zingen in Zonnehof'

Elke tweede maandagmiddag van de maand, verzorgen we in de Salon in Zonnehof een zang- en ontmoetingsmiddag met christelijke liederen en teksten. Om 14.45 uur staan koffie en thee klaar; we zingen van 15.00 uur tot ongeveer 16.00 uur.

Contact

Algemeen contactpersoon namens de Protestantse Gemeente Tilburg:
Mevr. Cissy Mohr, Ouderling Pastoraat,
Harmelenstraat 10, 5045 AL Tilburg.
Tel.: 06-4471 8287, E-mail: cissymohr@hotmail.com

De Protestantse Gemeente is ook bereikbaar via het Kerkelijk Bureau:
Kerkelijk Bureau Protestantse Gemeente te Tilburg en omstreken
Bijsterveldenlaan 51, 5045 ZX Tilburg. Tel. 013-571 1906
e-mail: kerkelijkbureau@pkn-tilburg.nl

Wekelijks terugkerende activiteiten voor Zonnehof en Academielaan

MAANDAG	Tai-Chi Schaken Sjoelen	09.30-10.15 uur 10.30 tot 12.15 uur 14.30-16.30 uur	Kees de Rooij Ad Mutsaerts Cynthia Schoggers Trudy van Gemert Jan Rossou
DINSDAG	Koersbal/ Jeu de Boules Geheugentraining	14.00-16.00 uur 14.00-15.30 uur	Ben Kleintjes Jo van Abeelen Astrid van Eijck
WOENSDAG	BINGO (eerste woensdag van de maand)	14.30-16.30 uur	€5.20
BREEK JE WEEK	Optredens/ films	14.30-16.30 uur	€5.20
DONDERDAG	Line-Dance Yahtzee Bewegen op Muziek	13.30-14.30 uur 14.00-16.00 uur 14.45-15.30 uur	Cynthia Schoggers Maja Vissers Hennie Broers
Laatste DONDERDAG van de maand	Oecumenische Dienst	10.30-11.30 uur	
VRIJDAG om de week	Klassieke Muziek Rikken	10.30-11.30 uur 14.00-16.00 uur	Joan Korremans Nel Poulus (Inleg €1,-)
Laatste VRIJDAG van de maand	Muziekmiddag Buurtcafé	14.00-16.00 uur 17.00-19.00 uur	Johan Bushoff

Zonnehof

Prof. Gimbrèrelaan 24
5037 EK Tilburg
013 462 40 00

Mijzo

Eikendonklaan 2
5143 NG Waalwijk
Postbus 207
5140 AE Waalwijk
0416 67 12 00

www.mijzo.nl